

Vlaams
Parlement

stuk **13** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 22 oktober 2010 (2010-2011)

Toelichtingen

bij de middelenbegroting
en de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2011

Algemene toelichting

INHOUD

1.	INLEIDING.....	6
2.	DE ECONOMISCH-FINANCIËLE OMGEVING	7
	2.1. Inleiding	7
	2.2. Internationaal.....	7
	2.3. Vlaanderen	8
	2.3.1. Productie.....	8
	2.3.2. Bestellingen en uitvoer	10
	2.3.3. Investerings.....	11
	2.3.4. Loop van de bedrijven	11
	2.3.5. De consument	12
	2.3.6. Arbeidsmarkt.....	13
3.	DE MIDDELENBEGROTING.....	15
	3.1. Algemene middelenbegroting	15
	3.1.1. Inleidend overzicht.....	15
	3.1.2. Samengevoegde en gedeelde belastingen	16
	3.1.3. Specifieke dotaties vanwege de federale overheid	22
	3.1.4. Gewestelijke belastingen	23
	3.1.5. Toegewezen ontvangsten.....	24
	3.1.6. Andere ontvangsten	24
	3.1.7. Lottomiddelen	24
	3.1.8. Kredietverleningen en deelnemingen.....	25
	3.1.9. ESR-gecorrigeerde ontvangsten	25
	3.2. Te consolideren instellingen.....	25
	3.3. Totale ESR-gecorrigeerde ontvangsten.....	28
4.	DE UITGAVENBEGROTING.....	29
	4.1. Algemeen.....	29
	4.2. De beleids- en betaalkredieten	31
	4.2.1. Beleidskredieten	31
	4.2.2. Betaalkredieten	33
	4.2.3. De globale evolutie van de beleids- en betaalkredieten.....	35
	4.3. De beleids- en betaalkredieten verdeeld over de 13 beleidsdomeinen	36
	4.4. Bespreking per beleidsdomein	37
	4.4.1. Diensten Algemeen Regeringsbeleid	37
	4.4.2. Bestuurszaken	38
	4.4.3. Financiën en Begroting	38
	4.4.4. Internationaal Vlaanderen	39
	4.4.5. Economie, Wetenschap en Innovatie	39

4.4.6. Onderwijs en Vorming.....	39
4.4.7. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	40
4.4.8. Cultuur, Jeugd, Sport en Media	41
4.4.9. Werk en Sociale Economie	41
4.4.10. Landbouw en Visserij.....	41
4.4.11. Leefmilieu, Natuur en Energie	41
4.4.12. Mobiliteit en Openbare Werken	42
4.4.13. Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.....	42
4.4.14. Hogere Entiteiten	43
4.5. Stand en evolutie van de impliciete schuld	43
4.5.1. Stand van de impliciete schuld	43
4.5.2. Evolutie van de impliciete schuld	46
5. HET SCHULD- EN RESERVEBEHEER	47
6. HET VORDERINGENSALDO	49
7. BIJLAGE - AKKOORDEN INZAKE BEGROTINGSNORMEN.....	54
7.1. Inleiding	54
7.2. Overeenkomst van 15 december 2009 tussen de Federale Overheid, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de begrotings- doelstellingen voor de periode 2009-2010	54
7.3. Overeenkomst van 3 februari 2010 tussen de Federale Overheid, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de begrotings- doelstellingen voor de periode 2011-2012	59

Lijst met tabellen

Tabel 2-1 :	Reële groei van het BBP (in %). Realisaties en vooruitzichten. België in internationaal perspectief	7
Tabel 3-1:	Grote rubrieken van de middelenbegroting 2011 (in duizend euro)	15
Tabel 3-2 :	Belangrijkste deelaspecten van de middelenbegroting 2011 (in duizend euro).....	16
Tabel 3-3 :	Historisch overzicht van de reële BNI- / BBP-groei.....	17
Tabel 3-4 :	Historisch overzicht van de inflatie (consumptieprijnsindex).....	17
Tabel 3-5 :	Volledig parameteroverzicht.....	19
Tabel 3-6 :	Overzicht van de gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief afrekeningen (in miljoen euro).....	20
Tabel 3-7 :	De nieuwe bevoegdheden (in duizend euro)	21
Tabel 3-8 :	Afrekening 2010 (in duizend euro)	22
Tabel 3-9 :	Gewestelijke belastingen 2011 (in duizend euro)	24
Tabel 3-10 :	ESR gecorrigeerde ontvangsten in de algemene middelenbegroting (in duizend euro).....	25
Tabel 3-11 :	ESR gecorrigeerde ontvangsten van de te consolideren instellingen (in duizend euro).....	25
Tabel 3-12 :	ESR gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse overheid (in duizend euro).....	28
Tabel 4-1 :	Saldi-berekening - Beleidskredieten ministeries (in duizend euro) ..	32
Tabel 4-2 :	Saldi-berekening - Beleidskredieten van te consolideren instellingen (in duizend euro).....	33
Tabel 4-3 :	Saldi-berekening – Totaal beleidskredieten (in duizend euro).....	33
Tabel 4-4 :	Saldi-berekening – Betaalkredieten ministeries (in duizend euro)...	34
Tabel 4-5 :	Saldi-berekening – Betaalkredieten van te consolideren instellingen (in duizend euro).....	34
Tabel 4-6 :	Saldi-berekening – Totaal betaalkredieten (in duizend euro).....	35
Tabel 4-7 :	Beleidskredieten per beleidsdomein BGC 2010 en BGO 2011 (in duizend euro).....	36
Tabel 4-8 :	Betaalkredieten per beleidsdomein BGC 2010 en BGO 2011 (in duizend euro).....	37
Tabel 4-9 :	mpliciete schuld van ministeries (excl. DAB's) (in euro)	44
Tabel 4-10 :	Impliciete schuld per 31 december 2009 van DAB's (in euro)	44
Tabel 4-11 :	Geconsolideerde impliciete schuld van ministeries (excl. DAB's) en DAB's (in euro)	44
Tabel 4-12 :	Impliciete schuld van ministeries excl. DAB's, DAB's en VOI's/ rechtspersonen volgens G.W.R. (in euro).....	45
Tabel 4-13 :	Impliciete schuld van ministeries excl. DAB's, DAB's en VOI's/ rechtspersonen na verruiming consolidatieperimeter (in euro)	45
Tabel 6-1 :	Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting (in duizend euro).....	50
Tabel 6-2 :	Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde uitgaven algemene begroting (in duizend euro).....	50
Tabel 6-3 :	Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde ontvangsten instellingen (in duizend euro).....	51
Tabel 6-4 :	Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde uitgaven instellingen (in duizend euro).....	51
Tabel 6-5 :	Normnaleving door de Vlaamse overheid (in duizend euro) – Een begroting in evenwicht	53

Lijst met figuren

Figuur 2-1 : Wisselkoers van de Amerikaanse dollar en de Japanse Yen in euro, januari 2005 – september 2010	8
Figuur 2-2 : Conjunctuurcurven in de industrie voor het Vlaamse Gewest, januari 2003 – april 2010	9
Figuur 2-3 : Verloop van het productietempo en industriële productie in het Vlaamse Gewest, januari 2005 – september 2010.....	9
Figuur 2-4 : Goederenuitvoer van het Vlaamse Gewest in nominale prijzen (evolutie kwartaal T – kwartaal T-4, in %), 1ste kwartaal 2005 – 2de kwartaal 2010.....	10
Figuur 2-5 : Aantal faillissementen in het Vlaamse Gewest, januari 2005 – augustus 2010	12
Figuur 2-6 : Consumentenvertrouwen en vooruitzichten spaarvermogen in het Vlaamse Gewest, januari 2005 – september 2010.....	13
Figuur 2-7 : Niet-werkende werkzoekenden in het Vlaamse Gewest (jaar-op-jaarwijziging in absoluut aantal), januari 2005 – september 2010	14
Figuur 3-1 : Relatieve aandelen van de middelencategorieën voor het begrotingsjaar 2011	15
Figuur 3-2 : Samengevoegde en gedeelde belastingen (in miljoen euro)	20
Figuur 4-1 : Beleids- en betaalkredieten BGC 2010 en BGO 2011 (in duizend euro)	36
Figuur 4-2 : Beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein BGO 2011 (in duizend euro).....	37
Figuur 4-3 : Stand en verwachte evolutie van de impliciete schuld 2004-2011 t.o.v. geraamde ontvangsten ministeries (excl. DAB's) (in duizend euro).....	46
Figuur 5-1 : Evolutie van de directe en indirecte schuld 1995-2011 (in miljoen euro).....	48

1. INLEIDING

De impact van de financiële en economische crisis op de Vlaamse begroting deemstert langzaam weg. De eerste tekenen van economisch herstel die men in 2010 kon optekenen, worden bevestigd voor 2011. Het federaal planbureau verwacht voor 2011 een economische groei van 1,7%. De inflatie wordt geraamd op 2,0%.

Op basis van deze economische cijfers worden de middelen verkregen uit de Bijzondere Financieringswet nu op 18,9 miljard euro geraamd. Voor de gewestbelastingen worden de ontvangsten geraamd op 4,7 miljard euro.

Daarnaast voorziet de Vlaamse regering voor het eerst significante ontvangsten te genereren uit de steunverlening aan de financiële sector ten tijde van de financieel-economische crisis. Zo wordt uitgegaan van 297,5 miljoen euro dividendvergoeding op de 3,5 miljard euro KBC-perpetuïals.

Globaal gesteld worden de ESR gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse overheid in 2011 1,5 miljard euro hoger ingeschat dan voor 2010 (cijfers begrotingscontrole 2010).

In het regeerakkoord engageert de Vlaamse regering zich om in 2011 een begrotingsevenwicht te bereiken. Teneinde dit evenwicht te bereiken werd een besparingspad uitgetekend waarvan in 2011 het accent ligt op het verder realiseren van efficiëntiewinsten.

In totaal werden er in voorliggende begroting voor 376,6 miljoen euro besparingen doorgevoerd.

Door het volledig op kruissnelheid komen van het besparingsplan ontstaat er budgettaire ruimte voor nieuw beleid ten belope van 95 miljoen euro. Er wordt onder meer geld voorzien voor de verdere uitvoering van het werkgelegenheids- en investeringsplan, voor bijkomende investeringen in de sector wonen, voor bijkomende plaatsen voor personen met een handicap in de welzijnssector, en voor het voeren van een nieuw sociaal beleid, met onder meer een Vlaamse kindpremie.

De verdeling van het nieuw beleid over de verschillende beleidsdomeinen wordt in detail besproken in hoofdstuk 4.

Met voorliggende begroting komt de Vlaamse regering haar engagement na de Vlaamse begroting tegen 2011 in evenwicht te brengen, en worden bijkomende accenten gelegd voor de uitbouw van een sterk en warm Vlaanderen.

2. DE ECONOMISCH-FINANCIËLE OMGEVING

2.1. Inleiding

De wereldeconomie herstelt zich van de financieel-economische inzinking. Toch is er nog onzekerheid over de kracht van dit herstel, met name in de Westerse landen. Budgettaire en financiële stimuli hebben de Westerse economieën behoed voor erger. Maar deze impulsen dienen vroeg of laat afgebouwd te worden. Het is de vraag of de particuliere consumptie en de investeringen voldoende sterk zullen zijn om de motor van de economische groei te worden. De consumptie van de gezinnen dreigt beperkt te worden door de noodzakelijke sanering van de overheidsfinanciën, na de ingrepen in het financiële systeem en met de vergrijzing voor de deur. Ook is de werkloosheid opgelopen als gevolg van de economische inzinking.

2.2. Internationaal

Tabel 2-1 : Reële groei van het BBP (in %). Realisaties en vooruitzichten. België in internationaal perspectief

	Realisaties 2009	Vooruitzichten 2010			Vooruitzichten 2011		
		OESO	IMF	Europese Commissie	OESO	IMF	Europese Commissie
België	-2,8	1,4	1,6	1,3	1,9	1,7	1,6
Nederland	-3,9	1,2	1,8	1,3 (1,9)	2,0	1,7	1,8
Duitsland	-4,7	1,9	3,3	1,2 (3,4)	2,1	2,0	1,6
Frankrijk	-2,6	1,7	1,6	1,3 (1,6)	2,1	1,6	1,5
Eurozone	-4,1	1,2	1,7	0,9 (1,7)	1,8	1,5	1,5
VK	-5,0	1,3	1,7	1,2 (1,7)	2,5	2,0	2,1
VSA	-2,6	3,2	2,6	2,8	3,2	2,3	2,5
Japan	-5,2	3,0	2,8	2,1	2,0	1,5	1,5
China	9,1	n.b.	10,5	n.b.	n.b.	9,6	n.b.
India	5,7	n.b.	9,7	n.b.	n.b.	8,4	n.b.

Bron: Eurostat, Europese Commissie (Spring Forecast 2010, tussen haakjes: September 2010 Interim Forecast), IMF (World Economic Outlook October 2010), OESO (Perspectives économiques de l'OCDE, N° 87, mai 2010).

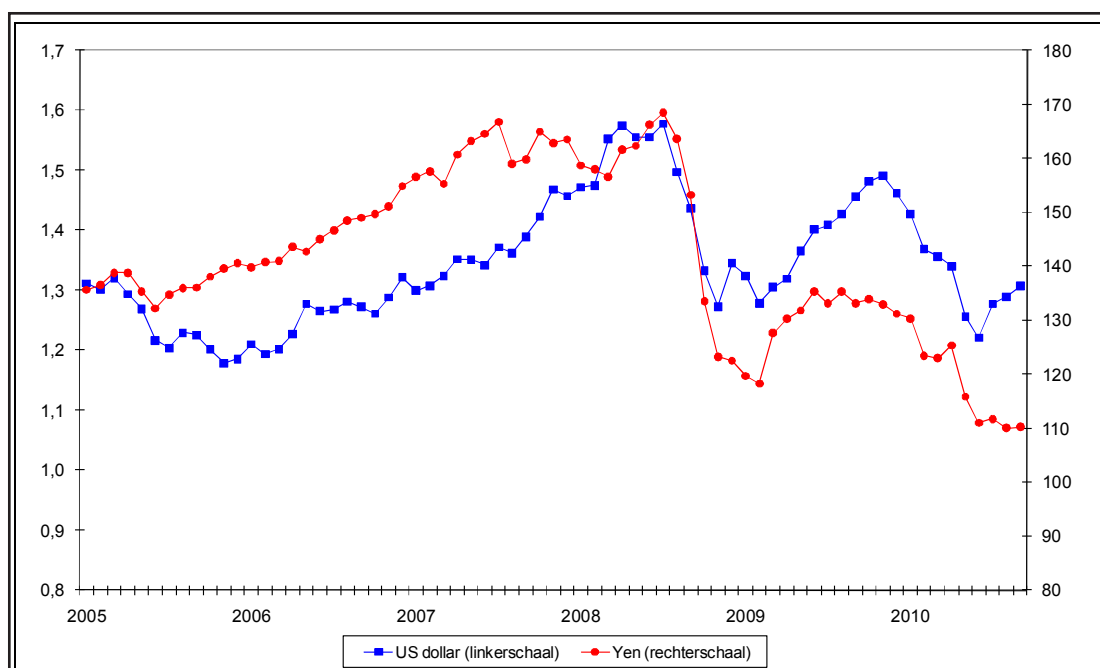
Een aantal Aziatische economieën, en door hun omvang vooral China en India, zorgden voor soelaas tijdens de economische malaise. In China was dat vooral het geval door begrotingsstimuli en uitbreiding van de kredietverlening. In India bleef de binnenlandse vraag op peil door beleidsmaatregelen en door instroom van kapitaal. In China zou de groei iets terugvallen in 2011 door beperkingen op de kredietgroei, het terugschroeven van het expansieve begrotingsbeleid en maatregelen om de vastgoedmarkt af te koelen. De sterke binnenlandse vraag zou in India garant staan voor relatief hoge groeicijfers. Ook de investeringen zitten in de lift.

Met name in de Verenigde Staten is er onzekerheid of de binnenlandse vraag voldoende sterk zal zijn. De private consumptie blijft er vooralsnog gematigd. Dit verwondert niet gezien de minwaarden op het vermogen van vele Amerikanen door de gedaalde woningprijzen, de oplopende werkloosheid en het strengere kredietverleningsbeleid van de banken. Het ondernemersvertrouwen neemt toe, maar vooral bij bedrijven die internationaal actief zijn.

Japan kon profiteren van het sterker dan verwachte herstel in de Westerse landen en China. Maar een krachtig exportgeleid herstel zit er niet in gezien de economische opleving in de rest van de wereld eerder matig zal zijn. Budgettaire stimuli zijn ook in Japan belangrijk voor het economische herstel.

In de EU kwamen de moeilijkheden met de overheidsfinanciën in een aantal landen bovenop de inspanningen om het economische herstel in goede banen te leiden. Het financiële steunpakket van de EU, het IMF en de ECB kon de gemoederen rond de schuldcrisis intussen bedaren. De uiteenlopende budgettaire en macro-economische situatie van de EU-lidstaten zorgt voor verschillen in economische vooruitzichten. Maar ook in de Unie is het weinig waarschijnlijk dat de private consumptie krachtig zal herstellen. De zwakkere euro zorgde ondertussen wel voor een vrij sterke herleving van de export. Dat is vooral in Duitsland merkbaar. In de toekomst verwacht men echter een appreciatie van de euro.

Figuur 2-1 : Wisselkoers van de Amerikaanse dollar en de Japanse Yen in euro, januari 2005 – september 2010

Bron: NBB.

De Vlaamse conjunctuur komt hierna aan bod aan de hand van een reeks indicatoren die als volgt gegroepeerd werden: ‘productie’ (globale conjunctuurcurven, industriële productie, activiteitsindicatoren), ‘bestellingen en uitvoer’ (binnenlandse vraag, uitvoer), ‘investeringen’ (voorraadpeil, vraagvooruitzichten, capaciteitsbezetting, investeringsvooruitzichten), ‘loop van de bedrijven’ (oprichtingen, stopzettingen, faillissementen), ‘de consument’ (consumentenvertrouwen en deelindicatoren) en ‘arbeidsmarkt’ (uitzendarbeid, vacatures, aantal werkzoekenden, werkgelegenheidsvooruitzichten).

2.3. Vlaanderen

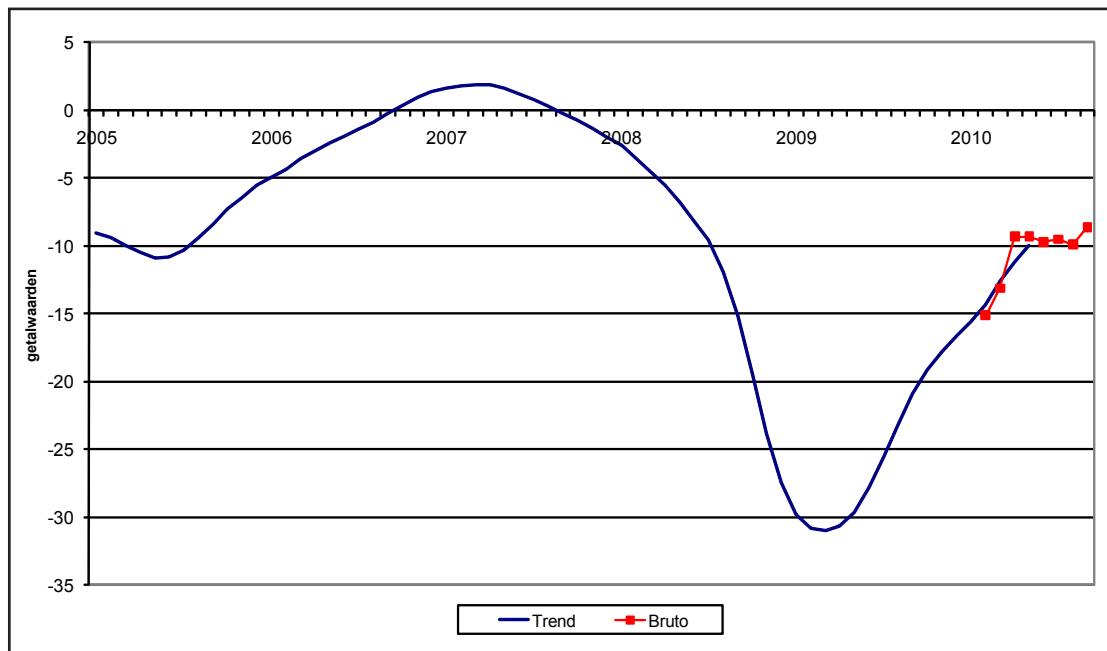
2.3.1. Productie

De conjunctuur verbetert in Vlaanderen (curven van de NBB). Toch was er in het voorjaar enige twijfel bij de ondernemers. In de industrie en de handel duurde het zelfs tot september eer de brutowaarde van de conjunctuurcurve weer duidelijk opveerde. Maar het niveau van het reële bbp ligt nog steeds onder dit van 2007 of 2008. De terugval door de financieel-economische crisis was dan ook erg sterk. Volgens het econometrische model

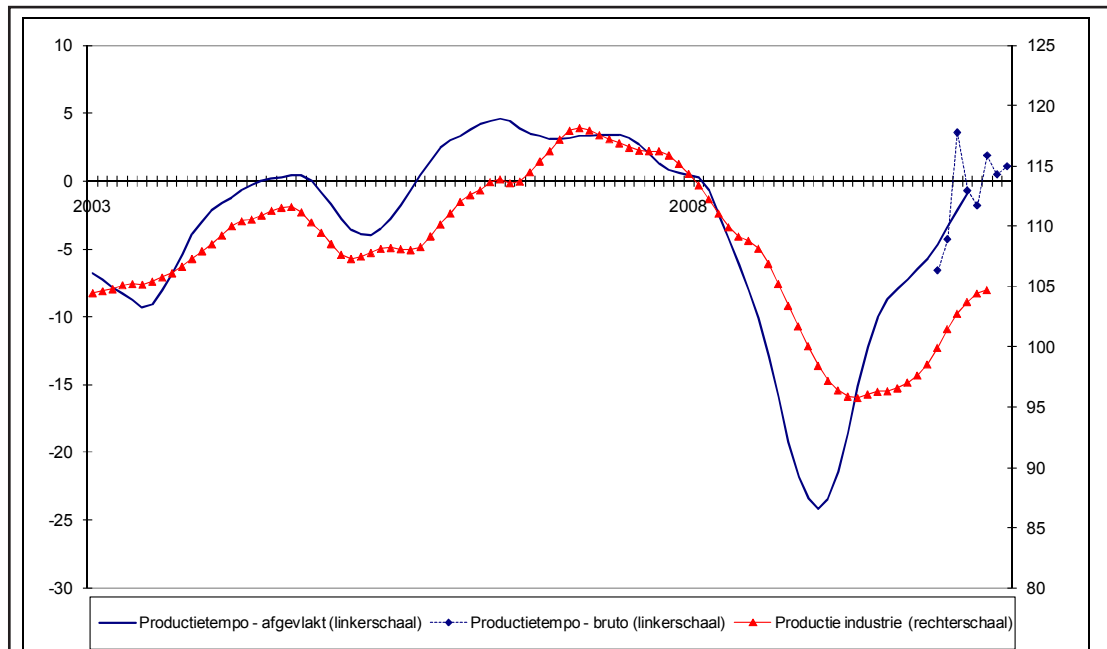
HERMREG zou de Vlaamse economische groei + 1,6% bedragen in 2010 en + 1,9% in 2011. Dat komt overeen met een vrij matig herstel na de zware inzinking van 2009 (-3,3%).

Figuur 2-2 : Conjunctuurcurven in de industrie voor het Vlaamse Gewest, januari 2003 – april 2010

Bron: NBB.

Figuur 2-3 : Verloop van het productietempo en industriële productie in het Vlaamse Gewest, januari 2005 – september 2010

Bron: NBB, ADSEI.

Het productietempo trekt gestaag aan. Tijdens de eerste zeven maanden van 2010 lag de industriële productie 5,8% hoger dan het jaar voordien. Daarmee wordt een deel goed gemaakt van de daling in heel 2009 (-15,1%). De productie trekt vooral aan in de subsector van de intermediaire goederen (+ 10,3% jaar-op-jaar tijdens januari-juli 2010)

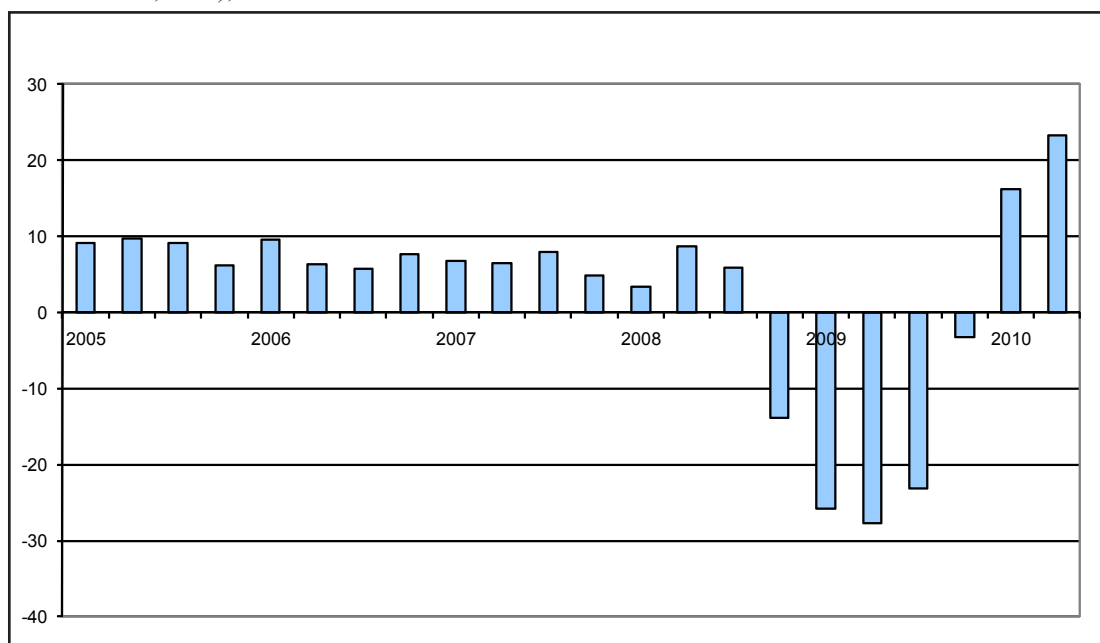
en de duurzame consumptiegoederen (+ 7,5%). Intermediaire goederen zijn nodig voor de verdere fasen van het productieproces. Het is vrij normaal dat een aantrekkende conjunctuur bij deze categorie het eerst voelbaar is. In de bedrijfstak van de investeringsgoederen bedroeg de productietoename over de eerste zeven maanden van dit jaar slechts 1,6%. Bij de niet-duurzame consumptiegoederen werd de zwakste stijging genoteerd, +0,2%. Maar de economische vertraging in 2009 tekende zich hier dan ook minder scherp af dan bij de andere hoofdindustriegroepen. Dit heeft te maken met dit type producten (voeding, kleding,...) waarnaar steeds een zekere vraag is, ongeacht de economische toestand.

De omzet in de handel neemt opnieuw toe na een pauze in het voorjaar. Bij de diensten aan ondernemingen trekt de activiteit duidelijk aan, zij het dat de vooruitzichten iets minder gunstig zijn dan in het begin van 2010. In de ruwbouw neemt de activiteit eveneens toe. Net zoals in de handel was er een dip in de eerste maanden van 2010. Volgens ADSEI stijgt de productie in de bouw de laatste maanden. De lage hypothecaire rente en de tijdelijke BTW-verlagingen zijn ongetwijfeld een stimulans. Dit neemt niet weg dat de productie er tijdens januari – juli 2010 nog steeds 2,9% lager lag dan tijdens de overeenkomstige maanden van 2009.

2.3.2. Bestellingen en uitvoer

De binnenlandse vraag in de industrie trok duidelijk aan tot in mei van dit jaar. Nadien is er geen verder stijgingspotentieel meer. De bestellingen in de handel kenden vanaf februari 2010 een neutraal verloop. Maar de brutowaarde voor september vertoonde opnieuw beterschap. Min of meer eenzelfde patroon tekent zich af bij de diensten aan ondernemingen. De marktvaart bereikte er een top in het voorjaar, maar verzwakte sindsdien wat. Ook hier doen de laatste brutowaarden het wederom beter. In de ruwbouw tenslotte geraakt het gezamenlijke orderbestand steeds beter gevuld. Daarmee komt een einde aan de pauze in de eerste maanden van 2010.

Figuur 2-4 : Goederenuitvoer van het Vlaamse Gewest in nominale prijzen (evolutie kwartaal T – kwartaal T-4, in %), 1ste kwartaal 2005 – 2de kwartaal 2010

Bron: INR.

In het tweede kwartaal is de goederenexport opnieuw fors toegenomen (+ 23% jaar-op-jaar). De stijging was nog groter dan in het eerste kwartaal (+ 16% jaar-op-jaar). Het is van het derde kwartaal van 2008 geleden dat er nog een toename was van de uitvoer. De

Vlaamse goederenuitvoer kreeg in het laatste kwartaal van 2008 en in 2009 zware klappen. In heel het jaar 2009 lag de Vlaamse goederenuitvoer zo maar even een vijfde lager dan een jaar eerder. Maar nu lijkt zich een herstel af te tekenen. De industriële ondernemers zijn inderdaad van oordeel dat hun buitenlandse orderpositie toeneemt. De recente brutowaarden van deze curve verbeteren ook duidelijk.

De herneming van de Vlaamse uitvoer is vooral voelbaar buiten de EU. Zo nam de uitvoer naar de BRIC in het eerste semester van 2010 met maar liefst 60% toe in vergelijking met een jaar eerder. De exportstijging naar de buurlanden of naar de landen van de oude EU15 was minder uitgesproken. Dat bevestigt nog eens het groeikarakter van de verder gelegen markten. De respectievelijke cijfers voor Noord-Amerika en Japan waren + 19% en + 26%.

2.3.3. *Investerings*

Het voorraadpeil ging fors naar beneden in het kielzog van de financieel-economische crisis. In december 2009 werd een dieptepunt bereikt. Nu wordt weer geïnvesteerd in de opbouw van de voorraden. De zwakke vraag en de omvang van de recessie deed ondernemers er eerder laat toe besluiten om hun voorraden opnieuw aan te vullen. Stijgende verwachtingen over de vraag zijn een stimulans daartoe.

De vraagvooruitzichten in de industrie veren inderdaad op, maar in de zomer van 2010 was er enige aarzeling. De stijgende brutowaarde van september is goed nieuws. Ook in de handel trokken de vraagverwachtingen aan. Maar de recente brutowaarden nemen niet meer zo sterk toe. Hetzelfde kan gezegd worden over de diensten aan bedrijven. Daar is de trend zelfs opnieuw wat neerwaarts omgebogen. In de ruwbouw daarentegen zijn de signalen over de vraagvooruitzichten nog opwaarts.

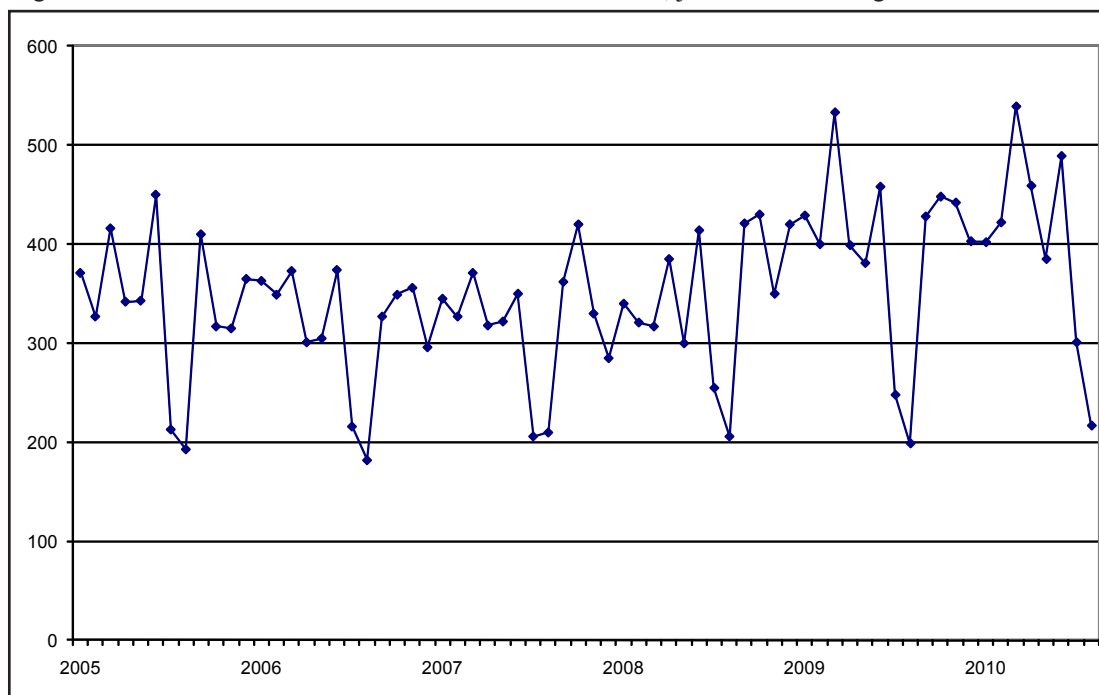
Bij de aanvang van het derde kwartaal van 2010 gebruikt de Vlaamse industrie (excl. voeding) 79,1% van het productievermogen. Het is het vijfde kwartaal op rij dat de bezettingsgraad aantrekt. Maar de indicator bevindt zich nog steeds onder het historische gemiddelde. De relatief lage capaciteitsbezetting werkt remmend op de investeringen.

Volgens het FPB zouden de bedrijfsinvesteringen in 2010 nog lichtjes afnemen (-0,5% voor België). De nog vrij gematigde economische activiteit en de strengere kredietvoorwaarden liggen aan de basis hiervan (FPB, 2010). De overheidsinvesteringen zouden ongeveer stabiel blijven. Volgens de halfjaarlijkse NBB-investeringsenquête zouden de investeringen in de Belgische industrie in 2010 echter met 11,2% toenemen (in nominale prijzen).

2.3.4. *Loop van de bedrijven*

In het jaar 2009 werden 9,6% minder oprichtingen genoteerd ten opzichte van 2008. De dalende trend zwakte wel af tijdens de laatste maanden van 2009. De afname van het aantal oprichtingen was vooral merkbaar bij de firma's. Echter, in januari - augustus 2010 waren er jaar-op-jaar meer oprichtingen (+5,2%). Dit was grotendeels te wijten aan nieuwe firma's. Gedurende 2009 waren er 5,9% meer stopzettingen van firma's en eenmanszaken dan tijdens 2008. Tijdens de eerste acht maanden van 2010 waren er dan weer 1,3% minder stopzettingen dan tijdens dezelfde periode van 2009. Dat komt vooral door de firma's (-13,4%).

Figuur 2-5 : Aantal faillissementen in het Vlaamse Gewest, januari 2005 – augustus 2010

Bron: Graydon.

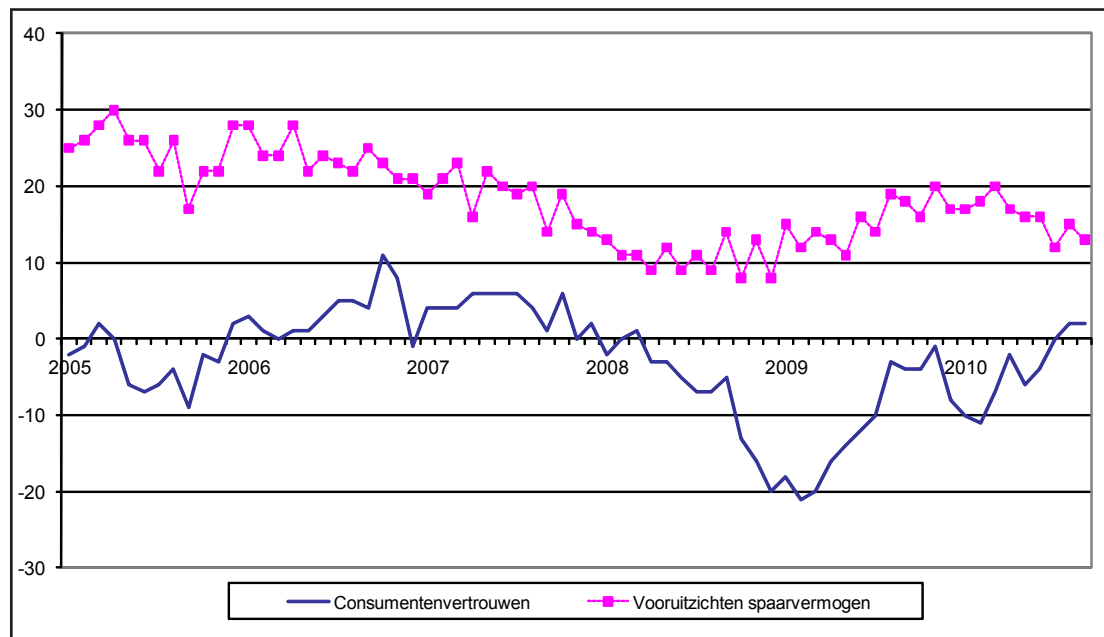
Het aantal faillissementen neemt nog steeds toe. Dit staat in verband met de nog steeds zwakke economische conjunctuur. In 2009 waren er 14,6% meer falingen dan in 2008. Zowel firma's als eenmanszaken deelden in de klappen. De aangroei van het aantal faillissementen was vooral groot in de eerste jaarhalf van 2009. In januari - augustus 2010 steeg het aantal falingen nog, maar minder sterk (+ 5,5%). Dit groeicijfer was omzeggens even groot voor de firma's als voor de eenmanszaken. Er is ook een lichtpunt: tijdens de eerste acht maanden waren er 11,3% minder personen die hun baan verloren tengevolge van een faillissement dan tijdens dezelfde periode van 2009. Maar dat is uitsluitend aan het eerste semester te wijten, want in juli en augustus 2010 waren er 53,3% meer verloren jobs door faling (in vergelijking met juli en augustus 2009).

2.3.5. De consument

De inflatieversnelling in 2010 samen met de tragere evolutie van de gezondheidsindex en het wegvallen van tijdelijke fiscale maatregelen zullen leiden tot een daling van het reëel beschikbaar inkomen met 0,8% (FPB, 2010). Maar toch zou de particuliere consumptie toenemen met 1,6% omdat de werkgelegenheid wat uitbreidt, het inkomen uit vermogen opnieuw stijgt en het sparen van de gezinnen wat lager uitvalt dan in 2009.

Het consumentenvertrouwen van de Vlamingen herstelde zich vrij snel van de inzinking als gevolg van de financieel-economische crisis. Maar in december 2009 en in het voorjaar van 2010 was er wederom sprake van een verslechtering. Dat betekent dat een opleving van de economie niet zomaar vanzelfsprekend is. In de zomermaanden van 2010 knoopt het consumentenvertrouwen weer duidelijk aan met een stijgende trend. Het groeiende optimisme van de Vlaamse consumenten weerspiegelt zich ook in hun vooruitzichten van de economische toestand: een meerderheid van de Vlamingen ziet de toestand almaar verbeteren. Ook neemt het pessimisme over de ontwikkeling van de werkloosheid gaandeweg af. De Vlaming is heden minder ongerust over zijn / haar financiële situatie. Deze indicator blijft echter gevoelig voor eventuele nieuwe ontwikkelingen in de financiële markten. De Vlamingen zijn op hun hoede. Dat blijkt ook uit de afbrokkelende vooruitzichten om te sparen.

Figuur 2-6 : Consumentenvertrouwen en vooruitzichten spaarvermogen in het Vlaamse Gewest, januari 2005 – september 2010

Bron: NBB.

De duidelijke toename van het aantal bouwvergunningen tijdens januari – juni 2010 (+48,7% jaar-op-jaar, bron ADSEI) doet vermoeden dat het de goede kant zal opgaan met de bouwsector. Het contrast met de inkrimping in 2009 (-14,2%) is in ieder geval groot. De statistiek van het aantal vergunde verbouwingen doet het eveneens beter met een toename van 9,0% in de eerste jaarhelft van 2009 (jaar-op-jaar). Ook dit contrasteert met het slechte jaar 2009 (-3,9%).

2.3.6. Arbeidsmarkt

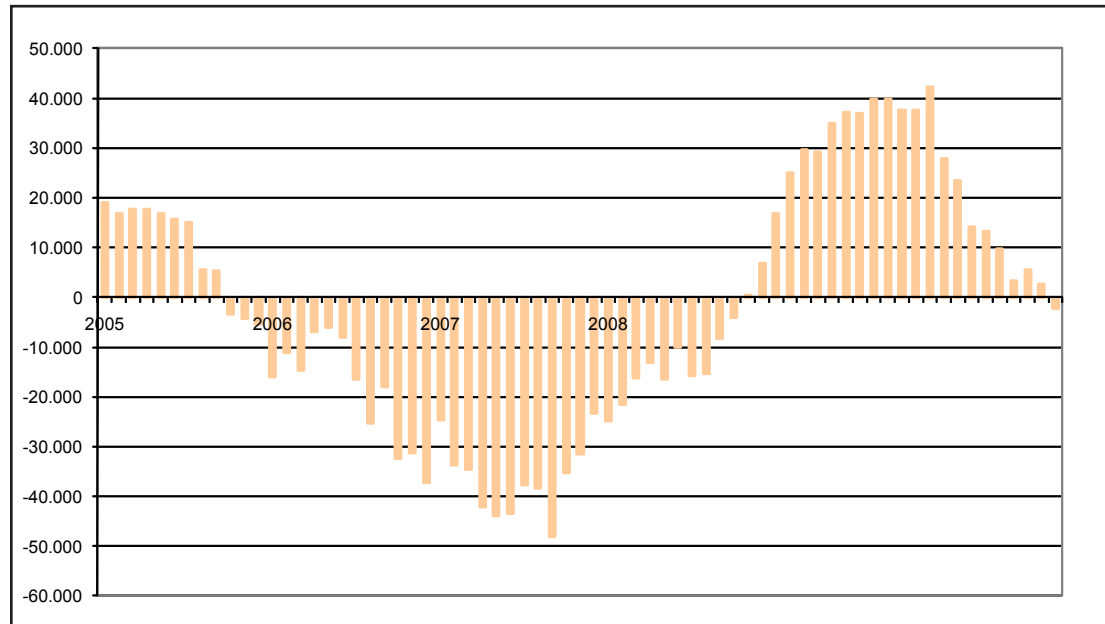
De arbeidsmarktindicatoren duiden stilaan op beterschap. Het aantal uren uitzendarbeid (bron: Federgon) liep reeds terug in de tweede helft van 2007. Deze achteruitgang zette zich versneld verder in 2008 en een stuk in 2009. Vanaf het laatste kwartaal van 2009 steeg het aantal gepresteerde uitzenduren echter terug, en dat aan een steeds hoger ritme. In het tweede trimester van 2010 nam de uitzendarbeid met 3% toe op kwartaalbasis.

Het aantal ontvangen vacatures steeg in september 2010 met 38,1% (op jaarbasis). De stijgende trend nam een aanvang in maart 2010. Er is vooral vraag naar een laag studieniveau. Maar ook de hoger geschoolden liggen goed in de markt. De vraag naar middengeschoolden blijft min of meer stabiel.

Het aantal niet-werkende werkzoekenden kende in september voor het eerst sedert het uitbreken van de crisis een daling (-1,1% op jaarbasis, bron: VDAB). Het is van oktober 2008 geleden dat er nog een afname geregistreerd werd. Momenteel zijn er bijna 212.000 werklozen in het Vlaamse Gewest. De afname van de werkloosheid greep enkel plaats bij de kortdurige werkloosheid (-8,3%). Het aantal werklozen van langere duur nam toe, te wijten aan cohorthe-effecten (doorstromen van personen die in de werkloosheid kwamen meer dan één jaar geleden). Er zijn meer mannelijke dan vrouwelijke werklozen. Dat komt omdat de crisis vooral de meer conjunctuurgevoelige industrie trof, waar meer mannen werkzaam zijn. Naar leeftijd blijkt de daling van de werkloosheid zich niet voor te doen bij 50-plussers. Deze categorie geraakt moeilijker uit de werkloosheid.

De werkgelegenheidsvooruitzichten in de industrie, handel, ruwbouw en diensten aan ondernemingen zijn heden duidelijk beter dan tijdens het dieptepunt van de crisis in het voorjaar van 2009. Minder goed nieuws is dat de recente brutowaarden van deze curve niet verder meer toenemen.

Figuur 2-7 : Niet-werkende werkzoekenden in het Vlaamse Gewest (jaar-op-jaarwijziging in absoluut aantal), januari 2005 – september 2010

Bron: VDAB.

Literatuurverwijzing

Federaal Planbureau (2010). *Economische vooruitzichten 2010-2011*. Economische Begroting, september 2010.

Afkortingen

ADSEI: Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

BRIC: Brazilië, Rusland, Indië en China

ECB: Europese Centrale Bank

FPB: Federaal Planbureau

IMF: Internationaal Monetair Fonds

INR: Instituut voor de Nationale Rekeningen

NBB: Nationale Bank van België

OESO: Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling

SVR: Studiedienst van de Vlaamse Regering

VDAB: Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

3. DE MIDDELENBEGROTING

3.1. Algemene middelenbegroting

3.1.1. Inleidend overzicht

Tabel 3-1 geeft een overzicht van de middelenraming 2011 in grote rubrieken. In de volgende paragrafen worden de grote rubrieken kort toegelicht.

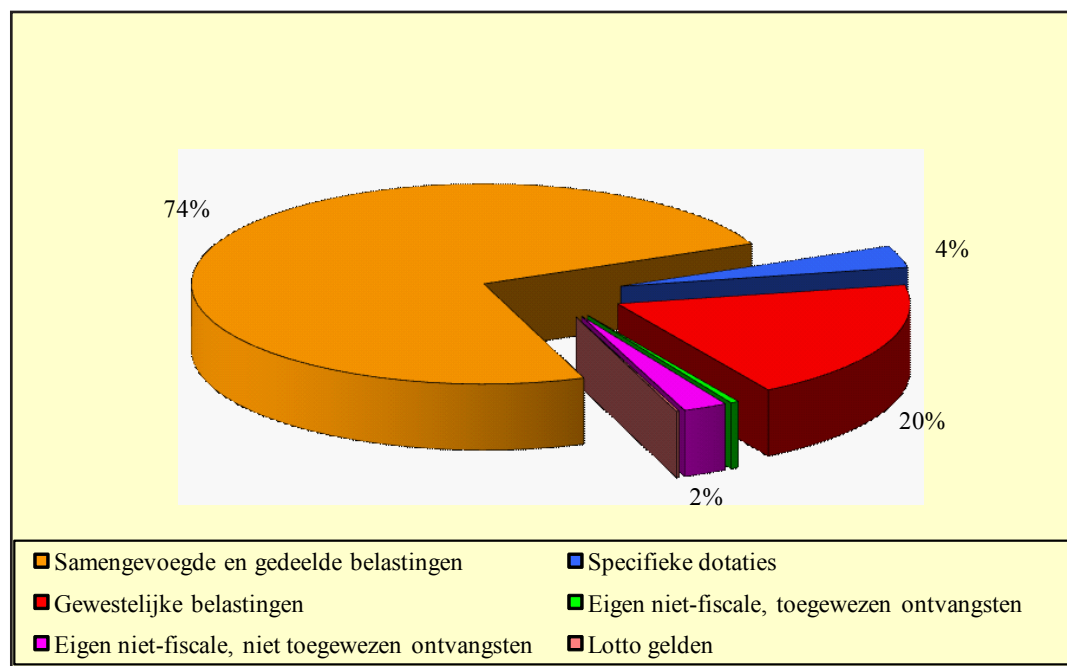
Tabel 3-1: Grote rubrieken van de middelenbegroting 2011 (in duizend euro)

	BGC 2010 (1)	BGO 2011 (2)	(2) - (1)	(2) - (1) %
Samengevoegde en gedeelde belastingen	16.666.015	18.030.295	1.364.280	8,2%
Specifieke dotaties	825.422	862.271	36.849	4,5%
Gewestelijke belastingen	4.284.249	4.738.737	454.488	10,6%
Eigen niet-fiscale, toegewezen ontvangsten	112.372	107.141	-5.231	-4,7%
Eigen niet-fiscale, niet toegewezen ontvangsten	798.627	593.731	-204.896	-25,7%
Lotto gelden	36.790	36.790	0	0,0%
TOTAAL	22.723.475	24.368.965	1.645.490	7,2%

Voor het begrotingsjaar 2011 worden de ontvangsten op 24,4 miljard euro begroot. Dat is 1,6 miljard euro of 7,2% meer dan bij de begrotingscontrole 2010 die op 22,7 miljard euro uitkwam. Ten opzichte van de begrotingsuitvoering 2009 bedragen deze cijfers respectievelijk 2,4 miljard euro en 10,7%.

Figuur 3-1 toont de middelenbegroting 2011 opgedeeld in grote categorieën. Hieruit blijkt onmiddellijk het nog steeds grote belang van de samengevoegde en gedeelde belastingen (74%). Idem dito voor de gewestelijke belastingen (20%). Tabel 3-2 geeft de deelcomponenten van de middelen 2011, terwijl de paragrafen 2 tot en met 7 de deelcomponenten nader verklaren.

Figuur 3-1 : Relatieve aandelen van de middelencategorieën voor het begrotingsjaar 2011

Tabel 3-2 : Belangrijkste deelaspecten van de middelenbegroting 2011 (in duizend euro)

	BGC 2010 (Economische Begroting februari 2010)	BGO 2011 (Economische Begroting september 2010)
Samengevoegde en gedeelde belastingen		
Gewest - PB zonder Lambermont	8.208.974	8.591.161
Gewest - PB-aftrek Lambermont	-2.639.612	-2.747.124
Gewest - PB extra middelen voor extra bevoegdheden	71.740	75.088
Totaal Gewest na Lambermont : samengevoegde belastingen	5.641.102	5.919.125
Gemeenschap - PB zonder Lambermont	3.774.010	3.949.717
Gemeenschap - BTW zonder Lambermont	6.656.471	6.823.014
Gemeenschap - extra BTW Lambermont	963.318	1.184.187
Totaal Gemeenschap na Lambermont : gedeelde belastingen	11.393.799	11.956.918
Vermoedelijke afrekening jaar N-1 (eenmalig)	-368.886	154.251
Algemeen totaal Samengevoegde en gedeelde belastingen	16.666.015	18.030.295
Dotaties vanwege federale overheid		
Tewerkstellingsprogramma's	261.560	261.560
Buitenlandse studenten	33.777	34.623
Buitenlandse studenten (afrekening)	-349	166
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	535.976	549.386
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (afrekening)	-5.542	2.638
Overname verkeersbelastingen		13.898
Overname verkeersbelastingen (afrekening)		0
Totaal dotaties vanwege federale overheid	825.422	862.270
Gewestbelastingen	4.284.249	4.738.737
Andere niet-fiscale inkomsten	798.627	593.731
Lottomiddelen	36.790	36.790
Toegewezen ontvangsten	112.372	107.141
ALGEMEEN TOTAAL MIDDELEN	22.723.475	24.368.964

3.1.2. Samengevoegde en gedeelde belastingen

3.1.2.1. Parameters

De samengevoegde en gedeelde belastingen vertonen in 2011, na de daling in 2010, opnieuw een stijgende trend. Dat heeft uiteraard met de gehanteerde parameters te maken.

Voor de raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen werden bij de begrotingsopmaak 2011 voor de parameters inflatie en economische groei de ramingen van de Economische Begroting van 15 september 2010 gehanteerd. Bij de begrotingsopmaak 2011 wordt er uitgegaan van een economische groei en inflatie van respectievelijk 1,7% en 2,0%. Tabellen 3-3 en 3-4 tonen een historisch overzicht van de evolutie van de inflatie en de economische groei zoals ze gebruikt werden voor de toepassing van de definitieve fase van de bijzondere financieringswet. Ook voor het jaar 2010 werden de ramingen van de inflatie en de economische groei naar boven bijgesteld. Dit vertaalt zich in een positieve afrekening voor het begrotingsjaar 2010.

Naast de klassieke parameters van economische groei en inflatie, spelen ook de fiscale capaciteit van gewesten en gemeenschappen, en het aantal leerlingen en –18-jarigen van

de gemeenschap een belangrijke rol voor de berekening van de middelen die toegewezen worden vanuit de bijzondere financieringswet.

Tabel 3-3 : Historisch overzicht van de reële BNI- / BBP-groei

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
2003 vermoedelijk								
2004 initieel	2,10%							
2003 definitief								
2004 begrotingscontrole	2,20%							
2004 vermoedelijk								
2005 initieel	2,20%	2,40%						
2004 definitief								
2005 begrotingscontrole	1,50%	2,40%						
2005 vermoedelijk								
2006 initieel (**)	1,50%	0,80%	2,40%					
2005 definitief								
2006 begrotingscontrole	1,50%	0,90%	2,20%					
2006 vermoedelijk								
2007 initieel	1,50%	0,90%	2,70%	2,20%				
2006 definitief								
2007 begrotingscontrole	1,50%	0,90%	3,00%	2,20%				
2007 vermoedelijk								
2008 initieel	1,50%	0,90%	3,00%	2,70%	2,10%			
2007 definitief								
2008 begrotingscontrole I & II	1,50%	0,90%	3,00%	2,70%	1,90%			
2008 vermoedelijk								
2009 initieel	1,50%	0,90%	3,00%	2,70%	1,60%	1,20%		
2008 definitief								
2009 begrotingscontrole I, II, & III	1,50%	0,90%	3,00%	2,70%	1,20%	-1,70%		
2009 vermoedelijk								
2010 initieel	1,50%	0,90%	3,00%	2,70%	1,20%	-3,10%	0,40%	
2009 definitief								
2010 begrotingscontrole	1,50%	0,90%	3,00%	2,70%	1,20%	-3,00%	1,40%	
2010 vermoedelijk								
2011 initieel	1,50%	0,90%	3,00%	2,70%	1,20%	-3,00%	1,80%	1,70%

(*) In toepassing van het akkoord bereikt op de Interministeriële Conferentie Financiën en Begroting van 1 juni 2005 wordt vanaf de begrotingsopmaak 2006 de jaarlijkse BBP-groei toegepast voor de middelenberekening vanaf 2006.

Tabel 3-4 : Historisch overzicht van de inflatie (consumptieprijsindex)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
2003 vermoedelijk								
2004 initieel	1,10%							
2003 definitief								
2004 begrotingscontrole	2,10%							
2004 vermoedelijk								
2005 initieel	2,10%	2,00%						
2004 definitief								
2005 begrotingscontrole	2,10%	2,00%						
2005 vermoedelijk								
2006 initieel	2,10%	2,70%	2,20%					

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
2005 definitief								
2006 begrotingscontrole	2,10%	2,78%	1,80%					
2006 vermoedelijk								
2007 initieel	2,10%	2,78%	1,90%	1,90%				
2006 definitief								
2007 begrotingscontrole	2,10%	2,78%	1,79%	1,80%				
2007 vermoedelijk								
2008 initieel	2,10%	2,78%	1,79%	1,70%	2,20%			
2007 definitief								
2008 begrotingscontrole I & II	2,10%	2,78%	1,79%	1,82%	3,00%			
2008 vermoedelijk								
2009 initieel	2,10%	2,78%	1,79%	1,82%	4,70%	2,70%		
2008 definitief								
2009 begrotingscontrole I, II & III	2,10%	2,78%	1,79%	1,82%	4,49%	1,00%		
2009 vermoedelijk								
2010 initieel	2,10%	2,78%	1,79%	1,82%	4,49%	0,00%	1,50%	
2009 definitief								
2010 begrotingscontrole	2,10%	2,78%	1,79%	1,82%	4,49%	-0,05%	1,60%	
2010 vermoedelijk								
2011 initieel	2,10%	2,78%	1,79%	1,82%	4,49%	-0,05%	2,10%	2,00%

Met betrekking tot de economische groei wordt de aangepaste conventie van 20 januari 1995 toegepast. Op deze wijze wordt vermeden dat herzieningen voor het verleden van de parameter van de reële groei door het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) de overgedragen middelen beïnvloeden. De herzieningen na de maand maart van het jaar t+1 van de reële groei van het bruto nationaal inkomen (of vanaf begrotingsjaar 2006 van het bruto binnenlands product) voor het jaar t zullen geen impact meer hebben op de berekening van de middelen voor de jaren na het jaar t.

Tabel 3-5 bevat een overzicht van alle gebruikte parameters. De kolommen '2009 definitief' en '2010 aangepast' tonen de uitgangshypothesen bij de middelenberekening ter gelegenheid van de begrotingscontrole 2010. De middelen uit de bijzondere financieringswet worden bij de begrotingsopmaak 2011 geraamd op basis van de parameters van de Economische Begroting van 15 september 2010. In principe zijn dit eveneens de parameters die voor de federale overheid de basis zullen vormen voor de doorstortingen tijdens het begrotingsjaar 2011. Zo zullen de doorstortingen bijvoorbeeld gebaseerd zijn op een economische groei van 1,7% in 2011. De kolommen '2010 vermoedelijk' en '2011 initieel' geven in tabel 3-5 de gehanteerde parameters weer.

Tabel 3-5 : Volledig parameteroverzicht

Begrotingsjaar	Begrotingsjaar 2009		Begrotingsjaar 2010		Begrotingsjaar 2011
	2009 definitief	2010 initieel	2010 aangepast	2010 vermoedelijk	
Parameters					
Inflatie	-0,05%	1,50%	1,60%	2,10%	2,00%
Groei	-3,00%	0,40%	1,40%	1,80%	1,70%
Personenbelasting					
Aanslagjaar	2008	2009	2009	2009	2010
Vlaams Gewest	21.726.134	21.726.134	21.726.134	21.726.134	21.726.134
Waals Gewest (excl. Duitstaligen)	9.505.935	9.505.935	9.505.935	9.505.935	9.505.935
Brussels H. Gewest	2.871.879	2.871.879	2.871.879	2.871.879	2.871.879
Duitstaligen	147.800	147.800	147.800	147.800	147.800
Fiscale capaciteit					
Vlaams Gewest	63,43%	63,43%	63,43%	63,43%	63,43%
Waals Gewest (excl. Duitstaligen)	27,75%	27,75%	27,75%	27,75%	27,75%
Brussels H. Gewest	8,38%	8,38%	8,38%	8,38%	8,38%
Duitstaligen	0,43%	0,43%	0,43%	0,43%	0,43%
Verdeelsleutel onderwijs					
Toestand	15/01/2009	15/01/2010	15/01/2010	15/01/2010	15/01/2011
Vlaamse Gemeenschap	56,86%	56,91%	56,86%	56,86%	56,86%
Franstalige Gemeenschap	43,14%	43,09%	43,14%	43,14%	43,14%
Inwoners					
Referentietijdstip	01/01/2008	01/01/2009	01/01/2009	01/01/2009	01/01/2010
Vlaanderen	6.161.600	6.161.600	6.161.600	6.161.600	6.161.600
Wallonië (excl. Duitst.)	3.382.606	3.382.606	3.382.606	3.382.606	3.382.606
Brussel	1.048.491	1.048.491	1.048.491	1.048.491	1.048.491
Duitstaligen	74.169	74.169	74.169	74.169	74.169
Min 18 jarigen (excl. Duitst.)					
Referentietijdstip	30/06/2008	30/06/2009	30/06/2009	30/06/2009	30/06/2010
Teldatum	01/02/2010	31/08/2009	01/02/2010	01/02/2010	01/02/2010
Nederlandstalig	1.222.879	1.223.187	1.224.610	1.224.610	1.224.610
Franstalig	735.006	732.201	732.908	732.908	732.908
Brussel	233.429	238.085	238.532	238.532	238.532
Denataliteitscoëfficiënt	102,7660%	102,8486%	102,9442%	102,9442%	102,9442%

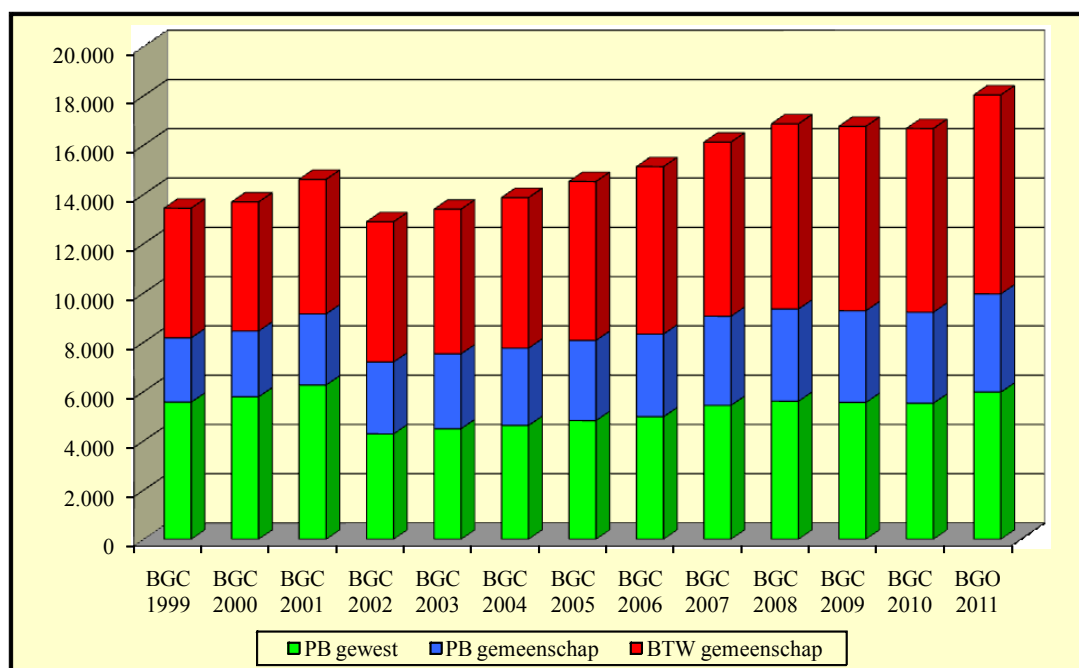
3.1.2.2. Resultaten

3.1.2.2.1. Algemeen

In 2011 zal de Vlaamse Gemeenschap ongeveer 74% van haar inkomsten uit de samengevoegde en gedeelde belastingen ontvangen. In 2001 bedroeg dit percentage nog 87%. De reden voor deze daling is terug te vinden in de effecten van het Lambermontakkoord.

Na Lambermont en met toepassing van de hierboven reeds opgenomen parameters wordt voor de ontvangsten uit de bijzondere financieringswet het volgende resultaat bekomen: figuur 3-2 geeft de evolutie weer van de samengevoegde en gedeelde belastingen (inclusief afrekening) bedoeld in de bijzondere financieringswet en dit vanaf de begroting 1999. Tabel 3-6 geeft dezelfde informatie.

Figuur 3-2 : Samengevoegde en gedeelde belastingen (in miljoen euro)

Tabel 3-6 : Overzicht van de gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief afrekeningen (in miljoen euro)

	BGC 2009	BGO 2010	BGC 2010	BGO 2011	Procentueel verschil BGO 2011 - BGC 2010
Gewest	5.551,2	5.443,9	5.519,4	5.972,1	8,20%
PB	5.551,2	5.443,9	5.519,4	5.972,1	8,20%
Gemeenschap	11.203,5	11.010,4	11.146,6	12.058,2	8,18%
PB	3.720,6	3.649,4	3.694,2	3.983,3	7,82%
BTW	7.482,9	7.361,0	7.452,4	8.075,0	8,35%
Totaal	16.754,6	16.454,3	16.666,0	18.030,3	8,19%

3.1.2.2.2. Samengevoegde belastingen

De samengevoegde belastingen kunnen voor het begrotingsjaar 2010 op 5.919.125 duizend euro geraamd worden. Dit bedrag houdt geen rekening met de afrekening 2010 (zie paragraaf 4). De Lambermonteffecten die gelden voor de gewesten zijn wel in de ramingen opgenomen. De hierboven getoonde tabel 3-2 dient als leidraad voor deze bondige uiteenzetting.

Het genoemde bedrag bestaat eigenlijk uit een drietal componenten. Krachtens de bijzondere financieringswet wordt aan de gewesten een deel van de federaal geïnde personenbelasting doorgestort. Voor het begrotingsjaar 2011 bedraagt deze basisdoorstorting 8.591.161 duizend euro (exclusief afrekening).

Krachtens het Lambermontakkoord werd de gewestaf trek ingevoerd. De gewestaf trek, de zogenaamde negatieve term, betreft een correctie op het basisbedrag dat vanuit de PB-opbrengsten aan de gewesten wordt toegekend en dient als compensatie voor de bijkomende gewestbelastingen waarvan de opbrengst eveneens krachtens het Lambermontakkoord aan de gewesten wordt toegewezen. De gewestaf trek wordt bekomen door het gemiddelde te berekenen van de realisaties 1999 tot en met 2001, uitgedrukt in prijzen 2002, van bepaalde gewestbelastingen. Vanaf 2003 wordt dit bedrag aangepast aan de inflatie en de economische groei. Het is mede deze aftrek die maakt dat de samengevoegde en gedeelde belastingen vanaf 2002 lager uitvallen dan voorgaande jaren. Voor 2011 wordt de gewestaf trek geraamd op 2.747.124 duizend euro.

Behalve de toepassing van de negatieve term werden aan de gewesten ook extra middelen toegekend voor enkele nieuwe bevoegdheden die naar de gewesten werden overgeheveld. Het betreft hier de bevoegdheden van landbouw en zeevisserij, gemeenten en provincies, buitenlandse handel en een gedeelte van het wetenschappelijk onderzoek. De extra middelen die voor deze bevoegdheden worden overgedragen, zijn opgesomd in de bijzondere financieringswet. In totaal gaat het – opnieuw zonder afrekening - voor het begrotingsjaar 2011 om 75.088 duizend euro. Deze middelen worden mee verrekend in de PB-middelen die worden toegewezen aan de gewesten. Tabel 3-7 geeft een overzicht van de samenstelling van dit bedrag.

Tabel 3-7 : De nieuwe bevoegdheden (in duizend euro)

Bevoegdheid	BGC 2009	BGO 2010	BGC 2010	BGO 2011
Landbouw en zeevisserij	27.538	27.389	27.704	28.994
Wetenschappelijke instellingen	27.248	27.101	27.412	28.688
Uitvoerbeleid	11.970	11.933	12.071	12.633
Lokale overheden	4.530	4.498	4.554	4.774
Totaal	71.285	70.921	71.740	75.088

3.1.2.2.3. *Gedeelde belastingen*

De gedeelde belastingen kunnen voor het begrotingsjaar 2011 op 11.956.918 duizend euro geraamd worden. Dit bedrag houdt geen rekening met de afrekening 2010 (zie paragraaf 4) en de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (zie paragraaf 3). De Lambermonteffecten die gelden voor de gemeenschappen zijn wel in de raming opgenomen.

Krachtens de bijzondere financieringswet wordt aan de gemeenschappen een deel van de federaal geïnde personenbelasting en belasting op de toegevoegde waarde doorgestort. Beide doorstortingen worden voor 2011 op respectievelijk 3.949.717 en 6.823.014 duizend euro geraamd. Bovenop deze bedragen wijst artikel 38, §3bis van de bijzondere financieringswet aan de gemeenschappen nog extra middelen toe vanuit de belasting op de toegevoegde waarde. Deze middelen zijn exhaustief in de bijzondere wet ter financiering van gewesten en gemeenschappen opgenomen.

Laatstgenoemde toegewezen middelen worden verdeeld in twee delen. Het eerste deel (dat in 2002 35% bedroeg van het in totaal toegewezen gedeelte) wordt verdeeld over de

twee gemeenschappen a ratio van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het tweede gedeelte (de resterende 65% in 2002) wordt verdeeld middels de verdeelsleutel van de leerlingen. Het eerste en tweede gedeelte veranderen van relatieve omvang gedurende de volgende jaren op die wijze dat in 2012 de verdeling van de extra BTW-middelen volledig gebeurt op basis van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het basisbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd en vanaf 2007 ook jaarlijks aangepast aan de economische groei, zij het wel slechts a ratio van 91%. Voor 2011 worden de extra BTW-middelen voor de Vlaamse Gemeenschap op 1.184.187 duizend euro geraamd.

3.1.2.2.4. Afrekening 2010

Zoals hierboven reeds gesteld en blijkt uit tabel 3-5, het parameteroverzicht, worden bij de begrotingsopmaak en -controle ook telkens de samengevoegde en gedeelde belastingen van het voorgaande begrotingsjaar herraamd. In concreto worden bij de begrotingsopmaak 2011 de samengevoegde en gedeelde belastingen met betrekking tot het jaar 2010 herraamd. Deze herraaming wordt vergeleken met de raming die ter gelegenheid van de begrotingscontrole 2010 werd gemaakt. Tabel 3-8 situeert het afrekeningssaldo in het kader van de middelen 2011.

Tabel 3-8 : Afrekening 2010 (in duizend euro)

	2010 bij BGC 2010	2010 bij BGO 2011	Afrekening 2010	2011 bij BGO 2011	BGO 2011	Begrotingspost
	(1)	(2)	(3) = (2) - (1)	(4)	(5) = (4) + (3)	(6)
Gewest						
PB-middelen	5.641.102	5.694.048	52.946	5.919.125	5.972.072	ART CB0 CK012 4942
Totaal Gewest	5.641.102	5.694.048	52.946	5.919.125	5.972.072	
Gemeenschap						
PB-middelen	3.774.010	3.807.544	33.534	3.949.717	3.983.251	ART CB0 CI005 4942
BTW-middelen	7.619.789	7.687.560	67.771	8.007.201	8.074.972	
Totaal Gemeenschap	11.393.799	11.495.104	101.305	11.956.918	12.058.223	
Algemeen totaal	17.034.901	17.189.152	154.251	17.876.043	18.030.295	
(1) (2) exclusief de afrekening 2009						
(4) exclusief de afrekening 2010						

3.1.3. Specifieke dotaties vanwege de federale overheid

3.1.3.1. Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld

Krachtens het Lambermontakkoord werd het kijk- en luistergeld omgevormd van een gemeenschapsbelasting naar een gewestbelasting. De gemeenschappen verkregen wel een dotatie ter compensatie voor het wegvallen van het kijk- en luistergeld. De berekening van de dotatie is gebaseerd op de gemiddelde netto-ontvangsten van het kijk- en luistergeld in 1999, 2000 en 2001, en dit in de betrokken gemeenschappen. Deze netto-ontvangsten moeten evenwel uitgedrukt worden in prijzen van 2002. Vanaf 2003 wordt het basisbedrag 2002 van de dotatie aangepast aan de inflatie.

Voor de Vlaamse Gemeenschap wordt deze dotatie in 2011 op 552.024 duizend euro geraamd, inclusief 2.638 duizend euro afrekening.

3.1.3.2. Dotatie voor tewerkstellingsprogramma's

Op basis van artikel 35 van de bijzondere financieringswet wordt onder bepaalde voorwaarden aan de gewesten een dotatie toegekend die overeenstemt met de werkloosheidsvergoeding van elke voltijds uitgedrukte arbeidsplaats die door de gewesten ten laste wordt genomen. Voor het begrotingsjaar 2011 wordt de bedoelde dotatie op 261.560 duizend euro geraamd.

3.1.3.3. Dotatie ter financiering van het universitair onderwijs voor buitenlandse studenten

Krachtens artikel 62 van de bijzondere financieringswet wordt aan de gemeenschappen een dotatie toegekend ter financiering van het universitair onderwijs dat aan buitenlandse studenten wordt verstrekt. De basisbedragen die in het bedoelde artikel zijn voorzien, worden jaarlijks aan de inflatie aangepast. Voor het begrotingsjaar 2011 wordt de bedoelde dotatie geraamd op 34.789 duizend euro, inclusief 166 duizend euro afrekening.

3.1.3.4. Dotatie voor de overname van de dienst van de verkeersbelastingen

Naar aanleiding van de overname vanaf 2011 van de dienst van de verkeersgerelateerde gewestbelastingen (verkeersbelasting, belasting op de inverkeersstelling en eurovignet) zal het Vlaams Gewest van de federale overheid een extra dotatie ontvangen om de kosten van het overgenomen federaal personeel te compenseren.

De berekening van de dotatie is gebaseerd op de gemiddelde kostprijs van de dienst van de betrokken gewestbelastingen voor de jaren 1999, 2000 en 2001, uitgedrukt in prijzen van 2002. Vanaf 2003 wordt dit bedrag (per gewestbelasting) aangepast aan de evolutie van de consumptieprijsindex.

De basisbedragen staan vermeld in de wet van 8 maart 2009 tot vaststelling van de totale kostprijs van de dienst van de gewestelijke belastingen, in uitvoering van artikel 68ter van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en gewesten (BS 20 maart 2009). Voor het begrotingsjaar 2011 wordt de dotatie geraamd op 13.898 duizend euro. Vermits 2011 het eerste jaar is waarvoor de dotatie wordt toegekend, is een afrekening voor het jaar 2010 nog niet aan de orde.

3.1.4. Gewestelijke belastingen

De ramingen van de gewestelijke belastingen houden rekening met de conjunctuurherneming die zich vanaf het derde kwartaal van 2009 heeft gemanifesteerd en die zich volgens het federaal Planbureau in 2010 en 2011 zal doorzetten. Vooral de registratierechten, de successierechten en de belasting op de inverkeersstelling ervaren de positieve invloed van de doorgezette conjuncturele herneming.

Bovendien houdt de raming van de gewestbelastingen 2011 ook rekening met de overname van de dienst van de verkeersgerelateerde gewestbelastingen. Dit betekent concreet dat voor de verkeersbelastingen, de belasting op de inverkeersstelling en het eurovignet in 2011 ontvangsten zullen gegenereerd worden die overeenstemmen met 13 maanden inningen (12 maanden door de IVA VLABEL en 1 maand door de FOD Financiën). De geassocieerde meerontvangst wordt echter ESR matig gecorrigeerd.

Tabel 3-9 toont een overzicht van de begrotingsposten en de weerhouden bedragen. Voor de gewestbelastingen die vanaf 2011 in eigen beheer zullen geïnd worden, werden nieuwe middelenartikels gecreëerd.

Tabel 3-9 : Gewestelijke belastingen 2011 (in duizend euro)

	BGC 2010 (1)	BGO 2011 (2)	(2) - (1)	(2) - (1) %
Onroerende voorheffing	79.353	79.599	246	0,3%
Belasting op de spelen en weddenschappen	26.555	29.150	2.595	9,8%
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	30.877	31.483	606	2,0%
Registratierechten	1.513.950	1.740.638	226.688	15,0%
Hypotheekrechten	160.052	151.756	-8.296	-5,2%
Verkeersbelasting op de autovoertuigen (inning FOD Financiën)	912.635	99.734	95.293	10,4%
Verkeersbelasting op de autovoertuigen (inning IVA VLABEL)		908.194		
Belasting op de inverkeersstelling (inning FOD Financiën)	219.768	18.174	34.868	15,9%
Belasting op de inverkeersstelling (inning IVA VLABEL)		236.462		
Eurovignet (inning FOD Financiën)	94.316	27.557	24.516	26,0%
Eurovignet (inning IVA VLABEL)		91.275		
Schenkingsrechten	224.148	216.924	-7.224	-3,2%
Successierechten en recht van overgang bij overlijden	1.022.595	1.107.791	85.196	8,3%
Totaal	4.284.249	4.738.737	454.488	10,6%

3.1.5. Toegewezen ontvangsten

Aan een begrotingsfonds toegewezen of geaffecteerde ontvangsten - die niet als opbrengsten uit kredietverleningen of deelnemingen kunnen bestempeld worden - zijn ontvangsten die voorbehouden worden voor het dekken van bepaalde duidelijk omschreven uitgaven. De toegewezen ontvangsten worden bij de begrotingsopmaak 2011 op 104,0 miljoen euro geraamd. De belangrijkste toegewezen ontvangsten in de middelenbegroting zijn:

- de inschrijvingsgelden van het deeltijds kunstonderwijs;
- de terugbetaling van salarissen en salaristoelagen in de onderwijssector;
- de inkomsten in het kader van het medisch-sociaal beleid;
- de inkomsten van het Vernieuwingsfonds.

3.1.6. Andere ontvangsten

De andere ontvangsten betreffen niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten die niet als opbrengsten uit kredietverleningen of deelnemingen kunnen bestempeld worden. De andere ontvangsten worden bij de begrotingsopmaak 2011 op 593,7 miljoen euro geraamd. Tot deze categorie behoren onder meer de dividenden van de openbare investeringsmaatschappijen (16,9 miljoen euro), de dividenden van financiële instellingen die door de Vlaamse regering in 2009 gesteund werden (297,5 miljoen euro) en de opbrengst exclusief registratierechten die de VMM genereert naar aanleiding van de vervreemding van onroerend goed aan Aquafin (181,8 miljoen euro).

3.1.7. Lottomiddelen

Volgens artikel 62bis van de bijzondere financieringswet krijgt elke gemeenschap een bepaald percentage van de te verdelen winst van de Nationale Loterij toegewezen. De federale ministerraad dient hiertoe de uitkeerbare winst te bepalen. Bij de begrotingsopmaak 2011 wordt er uitgegaan van de voorlopige winstverdeling ten belope van 36,8 miljoen euro.

3.1.8. Kredietverleningen en deelnemingen

De kredietverleningen en deelnemingen worden in de algemene toelichting als een aparte middelen categorie weergegeven omwille van de bijzondere plaats die zij innemen in het geheel. Om de overgang te maken van algemene ontvangsten naar ESR gecorrigeerde ontvangsten worden zij immers niet in acht genomen (zie paragraaf 9). Bij de begrotingsopmaak 2011 worden de kredietverleningen en deelnemingen op 3,2 miljoen euro geraamd.

3.1.9. ESR-gecorrigeerde ontvangsten

Om de overgang te maken van totale begrote ontvangsten naar ESR-gecorrigeerde ontvangsten dienen op het eerstgenoemde bedrag een aantal correcties te worden aangebracht. Tabel 3-10 geeft hiervan een overzicht.

Tabel 3-10 : ESR-gecorrigeerde ontvangsten in de algemene middelenbegroting (in duizend euro)

	BGC 2010 (1)	BGO 2011 (2)	(2) - (1)
Ontvangsten	22.723.475	24.368.965	1.645.490
Deelnemingen en kredietverleningen (ESR code 8)	-215	-3.212	-2.997
Dotaties van instellingen behorende tot de consolidatiekring (ESR code 463 / 464 / 466 / 467 en 663 / 664 / 666 / 667)	-153.555	-182.234	-28.679
Correctie aanrekening ontvangsten	-2.937	-93.182	-90.245
Totaal	22.566.768	24.090.337	1.523.569

Vooreerst worden de ontvangsten, begroot in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (ESR-8), geneutraliseerd. Een volgende correctie heeft te maken met de consolidatie van de Vlaamse ministeries met hun instellingen.

De laatste correctie houdt verband met de aanrekening van de ontvangsten. Concreet wordt de geraamde opbrengst van de gewestbelastingen aangepast in functie van de inning door de Vlaamse overheid als het over de onroerende voorheffing en de verkeersgerelateerde gewestbelastingen gaat of in functie van de inkohierungen door de federale overheid en doorstorting aan Vlaanderen als het over de andere gewestbelastingen gaat. Opvallend is de grote ESR-correctie voor de gewestbelastingen. In tegenstelling tot vorige jaren zullen in 2011 inningen gerealiseerd worden ten beloop van 13 maanden. Dat heeft een negatieve impact op de ESR-correctie.

3.2. Te consolideren instellingen

Om tot de ESR-gecorrigeerde ontvangsten van de te consolideren instellingen te komen, moet de redenering uiteengezet in paragraaf 9 ook op deze instellingen worden toegepast. Tabel 3-11 geeft een overzicht van hun eigen ontvangsten. Hierbij werden de instellingen met belangrijke bedragen aan eigen ontvangsten apart vermeld.

Tabel 3-11 : ESR-gecorrigeerde ontvangsten van de te consolideren instellingen (in duizend euro)

	BGC 2010 (1)	BGO 2011 (2)	(2) - (1)
MINA	161.917	132.093	-29.824
VIF	48.553	48.518	-35
Loodswezen	85.380	89.254	3.874
Andere instellingen met DAB-vorm	23.548	17.801	-5.747
VMM	147.692	186.896	39.204
VDAB	100.357	107.161	6.804
NV Waterwegen en Zeekanaal	66.501	65.360	-1.141

	BGC 2010 (1)	BGO 2011 (2)	(2) - (1)
VRT	175.487	166.164	-9.323
Kind & Gezin	141.701	145.245	3.544
VAPH	24.861	24.861	0
VVM - De Lijn	205.730	205.730	0
Andere instellingen met andere dan DAB-vorm	246.556	217.443	-29.113
Totaal	1.428.283	1.406.526	-21.757

De ESR-gecorrigeerde ontvangsten van het *Minafonds* zijn in hoofdzaak afkomstig van de milieuheffingen. Deze heffingen worden geïnd door de Vlaamse openbare milieu-instellingen. Meer bepaald int OVAM de afvalstoffenheffing, VMM de waterheffingen en VLM de administratieve geldboetes in het kader van MAP III.

T.o.v. de begrotingscontrole 2010 dalen de ESR-gecorrigeerde ontvangsten van het *Minafonds* met 29,8 miljoen euro tot 132,1 miljoen euro. Dit is te wijten aan de sterke daling van de inkomsten uit oppervlaktewaterheffingen (-17,6 miljoen euro) en grondwaterheffingen (-3,4 miljoen euro) als gevolg van het wegvallen van de eenmalige ontvangsten 2010 door de versnelde facturatie van de heffingen en de constante dalende trend omwille van een lagere belastbare basis. Bedoelde inkomsten bedragen voor 2011 nog respectievelijk 60,7 miljoen euro en 22,8 miljoen euro.

Daarnaast vallen de inkomsten uit milieuheffingen en administratieve geldboetes sterk terug (-5,3 miljoen euro) tot 1,6 miljoen euro als gevolg van het wegvallen van deze heffingen in het huidige mestdecreet, het sterk terugvallen van de ontvangsten uit boetes voor overschrijding NER en de uitstel/afstelregeling.

Ten slotte dalen de dividenden van de NV Vlaamse Milieuholding met 3,5 miljoen euro tot 6 miljoen euro als gevolg van het wegvallen van de eenmalige ontvangst 2010. De overige ontvangsten worden constant gehouden: de ontvangsten uit afvalstoffenheffingen op 35 miljoen euro, de ontvangsten uit verpakkingsafval op 3 miljoen euro en de ontvangsten uit het Jachtdecreet op 2,1 miljoen euro.

De ESR-gecorrigeerde ontvangsten van het *VIF* worden bij de begrotingsopmaak 2011 constant gehouden ten opzichte van 2010 en bedragen 48,5 miljoen euro. Het grootste deel van de ESR-gecorrigeerde ontvangsten wordt gegenereerd uit de opbrengsten van nevenbedrijven langs autosnelwegen. Deze worden geraamd op 18,0 miljoen euro. De ontvangsten uit schaderegelingen voortvloeiend uit schade aan het openbaar domein worden begroot op 10 miljoen euro. Concessies op het openbaar domein worden verwacht 8,0 miljoen euro op te brengen in 2011. Voor de verkoop van onroerende goederen wordt een bedrag van 5,5 miljoen euro ingeschreven. De resterende opbrengsten (o.a. uit watervangen, EU-cofinanciering, ...) worden begroot op 7 miljoen euro.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten voor het *Loodswezen* worden voor 2011 begroot op 89,3 miljoen euro. Dit is een stijging van 3,9 miljoen euro ten opzichte van de begrotingscontrole 2010. Deze stijging is volledig toe te schrijven aan een stijgende ontvangst uit loodsgelden die toenemen dankzij de aantrekkende economie. De ontvangsten uit loodsgelden worden begroot op 83,9 miljoen euro. Naast de loodsgelden genereert het *Loodswezen* nog 5,4 miljoen euro aan diverse ontvangsten waarvan de raming constant wordt gehouden.

In vergelijking met de begrotingscontrole 2010 stijgen de ESR-gecorrigeerde ontvangsten van *VMM* met 39,2 miljoen euro tot 186,9 miljoen euro. Dit is grotendeels te wijten aan

de verkoop van gronden van VMM aan Aquafin die in 2011 181,8 miljoen euro oplevert (exclusief registratierechten). Dit is een stijging met 38,6 miljoen euro ten opzichte van de begrotingscontrole 2010. Verder nemen ook de inkomensoverdrachten vanuit het buitenland toe met 0,7 miljoen euro tot 3,8 miljoen euro als gevolg van een nieuw Europees project Joaquin.

De ESR-gecorrigeerde ontvangsten van de *VDAB* worden bij de begrotingsopmaak 2011 op 107,2 miljoen euro geraamd. De toename ten opzichte van de begrotingscontrole 2010 is quasi integraal toe te schrijven aan de stijging van de Europese ontvangsten met 6 miljoen euro ten gevolge van de acties in het kader van het WIP.

De ESR-gecorrigeerde ontvangsten van *De NV Waterwegen en Zeekanaal* worden neerwaarts bijgesteld tot 65,4 miljoen euro. Dit is een daling van 1,1 miljoen euro ten opzichte van de begrotingscontrole 2010. De daling is te wijten aan de investeringsbijdrage vanuit Europa (Seine Schelde) van 2,8 miljoen euro die wegvalt in 2011. De investeringsbijdragen van bedrijven bedragen 5,6 miljoen euro (+1,7 miljoen euro t.o.v. de begrotingscontrole 2010). Het betreft een ontvangst vanuit BAM voor de renovatie van de Kattendijksluis die in het verleden reeds was ingeschreven in de begroting, maar tot op heden nog niet volledig was ontvangen. De ontvangsten uit de recuperatie van belastingen en heffingen worden begroot op 37,1 miljoen euro. De overige ontvangsten, waaronder scheepvaartrechten, cijnsrechten, retributies en inkomsten uit watervangen worden geraamd op 22,7 miljoen euro.

De ESR-gecorrigeerde ontvangsten van de *VRT* worden op 166,2 miljoen euro geraamd. Ten opzichte van de begrotingscontrole 2010 wordt er een daling van 9,3 miljoen euro voorzien, die hoofdzakelijk te verklaren is door het wegvallen van het (eenmalige) supplement voor het verwerven van de digitale frequenties door de NV Norkring België.

De ESR-gecorrigeerde ontvangsten van *Kind en Gezin* stijgen tussen de begrotingscontrole 2010 en de begrotingsopmaak 2011 met 3,5 miljoen euro tot een bedrag van 145,2 miljoen euro. Deze stijging is hoofdzakelijk het gevolg van de stijging van de financiële bijdragen van de gezinnen bij de kinderdagverblijven, de diensten voor onthaalouders en de lokale diensten omwille van het op kruissnelheid komen van de nieuwe plaatsen die opgestart werden in 2010 alsook omwille van de opstart van bijkomende plaatsen in 2011 (3,9 miljoen euro). Verder kan de stijging verklaard worden door de toename van de ontvangsten sociale maribel (0,2 miljoen euro), de bijstelling van de financiële bijdragen van de gezinnen geïnd in het kader van de inkomensgerelateerde kinderopvang (-0,2 miljoen euro) en de daling van de lopende ontvangsten voor goederen en diensten (-0,4 miljoen euro).

De ESR-gecorrigeerde ontvangsten van het *VAPH* blijven bij de begrotingsopmaak 2011 behouden op 24,9 miljoen euro.

De totale ESR-gecorrigeerde ontvangsten van de *VVM - De Lijn* blijven bij de begrotingsopmaak ongewijzigd ten opzichte van 2010. 155,9 miljoen euro is afkomstig van opbrengsten uit de verkoop van tickets en abonnementen aan bedrijven en privé-gebruikers. De overige ontvangsten bedragen 49,8 miljoen euro. Deze ontvangsten komen voort uit de recuperatie van belastingen en heffingen.

3.3. Totale ESR-gecorrigeerde ontvangsten

Als de resultaten van de Vlaamse ministeries en van de te consolideren instellingen worden samengevoegd, levert dit het volgende resultaat op aan ESR-gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse overheid.

Tabel 3-12 : ESR-gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse overheid (in duizend euro)

	BGC 2010 (1)	BGO 2011 (2)	(2) - (1)
Algemene middelenbegroting	22.566.768	24.090.337	1.523.569
Te consolideren instellingen	1.428.283	1.406.526	-21.757
Totaal	23.995.051	25.496.863	1.501.812

4. DE UITGAVENBEGROTING

4.1. Algemeen

Tengevolge de aantrekkende economische groei stijgen de ontvangsten met 1,5 miljard ten opzichte van 2010.

Deze stijging van de ontvangsten laat de Vlaamse regering enerzijds toe de nodige kredieten in te schrijven om de evolutie van de inflatie en andere kostendrijvers in constant beleid budgettair te honoreren en anderzijds het in het regeerakkoord afgesproken begrotingsevenwicht te bereiken.

Om dit begrotingsevenwicht te bereiken, wordt in 2011 de laatste fase van het besparingspad geïmplementeerd. Concreet worden er in voorliggende begroting volgende besparingen doorgevoerd voor een totaal van 376,6 miljoen euro:

A) Nominale 0-groei van niet-loongebonden kredieten: 95,038 miljoen euro

B) Generieke en punctuele besparingen: 216,529 miljoen euro

- Bijkomende besparing op apparaatskredieten à rato van 1,5% op loonkredieten en 2,5% op werkingskredieten ;
- Bijkomende besparing op facultatieve subsidies à rato van 5%;
- Bijkomende besparing van 2% op geregementeerde subsidies. De subsidies voor bijstand aan personen met een handicap, kinderopvang, jongerenwelzijn, thuiszorg, beschutte en sociale werkplaatsen en huursubsidies worden echter vrijgesteld van deze besparingsoefening;
- Tot slot wordt een bijkomende besparing op communicatie- en consultancybudgetten van 10% in rekening gebracht;
- de éénmalige minderbesparing bij onderwijs ten belope van 45 miljoen euro in 2010 wordt vanaf 2011 gecorrigeerd als extra besparing;
- de CFO-dotatie wordt afgeschaft wat een besparing van 4 miljoen euro inhoudt;
- op het Hermesfonds wordt bijkomend 20 miljoen euro bespaard.

C) 65 miljoen euro bijkomende besparingen.

Tot slot wordt de éénmalige enveloppe van 60 miljoen euro vastleggingskredieten die bij de aangepaste begroting 2010 werd ingeschreven teruggedraaid.

Tengevolge die doorgetrokken saneringsinspanning beschikt de Vlaamse regering over 95 miljoen euro beleidsruimte waarmee ze uitvoering kan geven aan het Vlaamse regeerakkoord.

Er wordt geld voorzien voor de verdere uitvoering van het werkgelegenheids- en investeringsplan (7,5 miljoen euro), voor bijkomende uitgaven in de sector wonen (9 miljoen euro), voor de welzijnssector in o.a. bijkomende plaatsen voor personen met een handicap (45 miljoen euro) en voor het voeren van een nieuw sociaal beleid (10 miljoen euro) o.a. voor de kindpremie.

Voor de bespreking van al deze nieuwe beleidsinitiatieven wordt verwezen naar de bespreking van de begroting 2011 per beleidsdomein (zie paragraaf 4).

Hierna wordt onder paragraaf 2 vooreerst een overzicht geboden van de beleids- en betaalkredieten naar aanleiding van de aanpassing van de begroting 2010 en de initiële begroting 2011. Hierbij wordt er ook in een apart overzicht met betrekking tot de beleids- en betaalkredieten van het FFEU voorzien.

Vervolgens wordt onder paragraaf 3 de evolutie van beleids- en betaalkredieten verder opgedeeld over de dertien beleidsdomeinen en worden de belangrijkste wijzigingen hierbij nader toegelicht onder paragraaf 4.

Onder paragraaf 5 wordt de stand en de evolutie van de impliciete schuld besproken.

4.2. De beleids- en betaalkredieten

4.2.1. Beleidskredieten

Voor de berekening van de beleidskredieten dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de berekening van de beleidskredieten bij de ministeries (excl. DAB's) enerzijds en bij de te consolideren instellingen anderzijds.

Vooreerst wordt er ingegaan op de berekening van de beleidskredieten bij de ministeries.

4.2.1.1. Beleidskredieten ministeries

Bij de beleidskredieten van de ministeries vertrekt men vanuit de som van de niet-gesplitste kredieten en de gesplitste vastleggingskredieten. Deze kredieten worden aangevuld met de voorziene ontvangsten uit begrotingsfondsen.

Op bovenstaande som worden enkele correcties doorgevoerd, die overwegend ook in de berekening van betaalkredieten dienen doorgevoerd te worden.

- Ten eerste wordt de som van bovenstaande kredieten gezuiverd voor de kredieten die voorzien zijn voor participaties en deelnemingen (ESR 8), en voor aflossingen (ESR 9). Deze kredieten dienen namelijk niet te worden meegenomen in de berekening van het vorderingensaldo van de Vlaamse Gemeenschap.
- Ten tweede wordt een correctie doorgevoerd voor de kredieten die bestemd zijn voor de te consolideren instellingen van de Vlaamse Gemeenschap¹. Het beleid dat met deze kredieten kan gevoerd worden, wordt verder meegenomen bij de te consolideren instellingen (zie infra).
- Ten derde dient er opgemerkt te worden dat er in de begroting van de ministeries ook vastleggingsmachtigingen (met resp. vereffeningskredieten) kunnen opgenomen worden, die niet voor een te consolideren instelling bestemd zijn (vb ESF-agentschap). In voorkomend geval wordt het vereffeningskrediet vervangen door de machtiging. De verbintenissenmachtiging van het VWF wordt evenwel niet in rekening gebracht, omdat deze machtiging niet volledig in ESR-uitgaven voor het ministerie RWO zal omgezet worden.

Een laatste opmerking die dient gemaakt te worden, heeft betrekking op de ingeschreven intrestkredieten m.b.t. de uitstaande directe en indirecte schuld. Aangezien deze intrestlasten effectief dienen te worden betaald en niet eerder in beleidskredieten zijn voorzien en gezien er van het standpunt wordt vertrokken dat de definitie van de beleidskredieten zo nauw mogelijk dient aan te sluiten bij de definitie van betaalkredieten, worden de intrestkredieten behouden in de beleidskredieten. Anderzijds is het wel zo dat er met de kredieten die voorzien zijn voor de betaling van intresten geen beleid kan gevoerd worden.

---

¹ Dit zijn de te consolideren instellingen waarbij een volledige begroting in het uitgavendecreet, of de bijlagen hierbij, ter beschikking is.

Tabel 4-1 : Saldi-berekening - Beleidskredieten ministeries (in duizend euro)

		BGO 2011
Niet gesplitste kredieten (NGK)	+	20.648.156
Gesplitste vastleggingskredieten (GVK)	+	3.618.503
Voorziene ontvangsten uit begrotingsfondsen (TO)	+	107.141
<i>Correcties voor:</i>		
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	311.217
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	0
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring	-	6.545.784
Vastleggingsmachtigingen - vereffeningskrediet van instellingen niet behorende tot de consolidatiekring (excl. VWF en VMSW)	-	2.324
TOTAAL	=	17.514.475

4.2.1.2. Beleidskredieten van te consolideren instellingen (DAB's en Vlaamse rechtspersonen)

Voor de berekening van de beleidskredieten van de te consolideren instellingen wordt een onderscheid gemaakt tussen de te consolideren instellingen die in hun begroting een opsplitsing maken tussen vastleggings- en ordonnanceringskredieten en de andere instellingen met enkel een begroting in ordonnanceringskredieten.

Bij de instellingen met een opsplitsing in de begroting tussen vastleggings- en ordonnanceringskredieten, wordt het vastleggingskrediet (gecorrigeerd voor participaties en deelnemingen, schuldaflossing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi) genomen.

De ingeschreven vastleggingskredieten bevatten in ieder geval ook de machtigingen en gesplitste dotatieartikelen die zijn ingeschreven in de begrotingen van de ministeries.

Voor de overige te consolideren instellingen wordt van de hypothese vertrokken dat de vastleggingskredieten gelijk zijn aan de ingeschreven ordonnanceringskredieten (gecorrigeerd voor participaties en deelnemingen, schuldaflossing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi).

Deze vastleggingskredieten worden evenwel nog verder gecorrigeerd voor het geval er een machtiging of een gesplitst dotatieartikel is ingeschreven in de begrotingen van de ministeries. In dit geval wordt het verschil tussen de in de begroting van de ministeries ingeschreven machtiging en het in de begroting van de ministeries ingeschreven vereffeningskrediet gecorrigeerd op de totaal ingeschreven kredieten van de instelling.

Wat betreft de VOI A FFEU wordt er vanuit gegaan dat de beleidskredieten die hier worden ingeschreven het gevolg zijn van de recuperatie van vroeger gestemde beleidskredieten.

Voor de bepaling van het verschil tussen de betaal- en beleidskredieten laten we het FFEU buiten beschouwing, omdat er bij de recuperatie van beleidskredieten ook steeds evenveel betaalkredieten moeten kunnen gerecupereerd worden binnen de begroting van een bepaald jaar. Dit zorgt ervoor dat er bij het ontstaan van beleidskredieten voor het FFEU, er tevens evenveel betaalkredieten voorzien worden om aan de verbintenissen te voldoen. Voor de vergelijking van de beleids- en betaalkredieten wordt het FFEU bijgevolg buiten beschouwing gelaten.

Met betrekking tot de intrestkredieten kan dezelfde opmerking gemaakt worden als bij de ministeries.

Tabel 4-2 : Saldi-berekening - Beleidskredieten van te consolideren instellingen (in duizend euro)

		BGO 2011
Instellingen met GVK en GOK-uitgavenszijde		
Gesplitste vastleggingskredieten	+	4.470.694
<i>Correcties voor:</i>		
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	56.279
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	24.624
Dotaties aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	275.633
Interne verrichtingen	-	118.755
SUBTOTAAL		3.995.403
Instellingen met enkel GOK-uitgavenszijde		
Gesplitste ordonnanceringskredieten	+	4.434.357
<i>Correcties voor:</i>		
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	19.242
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	2.041
Dotaties aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	10.320
Interne verrichtingen	-	507.098
Vastleggingsmachtigingen + Gesplitste Vastleggingskredieten - Vereffeningskredieten - Gesplitste Ordonnanceringskredieten	+	40.255
SUBTOTAAL	=	3.935.911
TOTAAL	=	7.931.314

4.2.1.3. Beleidskredieten ministeries + te consolideren instellingen

In tabel 4-3 wordt een overzicht gegeven van de totale betaalkredieten van de ministeries en de te consolideren instellingen bij BGC 2010 en BGO 2011. Hieraan worden ook de beleidskredieten FFEU en allerhande ESR-correcties toegevoegd.

De totale beleidskredieten nemen, ondanks de besparingen, toe met 333 miljoen euro, ofwel 1,32%, omwille van de bij de regeringsformatie voorziene bijkomende middelen, externe kostendrijvers zoals inflatie en budgettaire afspraken in meerjarig perspectief.

Tabel 4-3 : Saldi-berekening – Totaal beleidskredieten (in duizend euro)

	BGC 2010 (a)	BGO 2011 (b)	(c) = (b) - (a)	%
Beleidskredieten ministeries	17.172.785	17.514.475	341.690	1,99%
Beleidskredieten van te consolideren instellingen	7.942.406	7.931.314	-11.092	-0,14%
TOTAAL (excl. FFEU & ESR-correcties)	25.115.191	25.445.789	330.598	1,32%
FFEU	120.665	125.000	4.335	3,59%
TOTAAL (incl. FFEU, excl. ESR-correcties)	25.235.856	25.570.789	334.933	1,33%
Correctie gelopen intresten	27.100	7.576	-19.524	-72,04%
Pensioenfondsen (negatief = reservevorming)	-6.200	-6.200	0	0,00%
Pensioenfondsen VRT (negatief = reservevorming)	8.500	8.500	0	0,00%
Correctie effect indexsprong 2011 op lonen	0	11.093	11.093	
Correctie kinderbijslag	-10.993	0	10.993	-100,00%
Correctie schuldovername Oostende	3.855	0	-3.855	-100,00%
<i>SUBTOTAAL ESR-correcties uitgaven</i>	<i>22.262</i>	<i>20.969</i>	<i>-1.293</i>	<i>-5,81%</i>
TOTAAL	25.258.118	25.591.758	333.640	1,32%

4.2.2. Betaalkredieten

Voor de berekening van de betaalkredieten, wordt eveneens een opsplitsing gemaakt tussen betaalkredieten bij de ministeries (excl. DAB's) en betaalkredieten bij de te consolideren instellingen.

4.2.2.1. Betaalkredieten ministeries

Bij de betaalkredieten vertrekt men van de sommatie van de niet-gesplitste kredieten, de variabele kredieten en de gesplitste ordonnanceringskredieten.

Op bovenstaande som worden enkele correcties doorgevoerd, zoals in de berekening van het ESR-vorderingensaldo van de Vlaamse overheid. Zo wordt er gecorrigeerd voor uitgaven m.b.t. participaties en deelnemingen (ESR-8), schuldaflossing (ESR-9) en kredieten bestemd voor te consolideren instellingen².

Er wordt geen correctie doorgevoerd voor de ingeschreven intrestkredieten.

Tabel 4-4 : Saldi-berekening – Betaalkredieten ministeries (in duizend euro)

		BGO 2011
Niet gesplitste kredieten (NGK)	+	20.648.156
Gesplitste ordonnanceringskredieten (GOK)	+	3.631.507
Variabele kredieten (VRK's)	+	198.696
<i>Correcties voor:</i>		
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	389.124
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	0
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring	-	6.519.276
TOTAAL	=	17.569.959

4.2.2.2. Betaalkredieten van te consolideren instellingen (DAB's en Vlaamse rechtspersonen)

Voor de bepaling van de betaalkredieten van de te consolideren instellingen wordt er vertrokken van de voorziene betaalkredieten in de respectievelijke begrotingen van de instellingen.

Hierop worden correcties doorgevoerd voor participaties en deelnemingen, schuldaflossing, dotaties naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi.

Zoals hierboven gesteld zijn de betaalkredieten die voorzien zijn bij de VOI A FFEU, gerecupereerde betaalkredieten van voorgaande en het huidige begrotingsjaar. In een zelfde redenering als bij de beleidskredieten wordt het FFEU ook hier buiten beschouwing gelaten.

In het kader van de begrotingsnormering dient er mee rekening gehouden dat de werking van het FFEU, zorgt voor een spreiding van de betaalverplichtingen doorheen de tijd. Op het moment dat er effectief aan betaalverplichtingen wordt voldaan, wordt tevens het ESR-vorderingensaldo belast.

Tabel 4-5 : Saldi-berekening – Betaalkredieten van te consolideren instellingen (in duizend euro)

Gesplitste ordonnanceringskredieten	+	9.623.290
<i>Correcties voor:</i>		
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	23.570
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	26.665
Dotaties aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	287.618
Interne verrichtingen	-	1.566.150
TOTAAL	=	7.719.287

² Dit zijn de te consolideren instellingen waarbij een volledige begroting in het uitgavendecreet, of de bijlagen hierbij, ter beschikking is.

4.2.2.3. Betaalkredieten ministeries + te consolideren instellingen

In tabel 4-6 wordt een overzicht gegeven van de totale betaalkredieten van de ministeries en de te consolideren instellingen bij BGC 2010 en BGO 2011. Hieraan worden ook de betaalkredieten FFEU en allerhande ESR-correcties toegevoegd.

De totale betaalkredieten nemen globaal toe met 555 miljoen euro, ofwel 2,23%,

Tabel 4-6 : Saldi-berekening – Totaal betaalkredieten (in duizend euro)

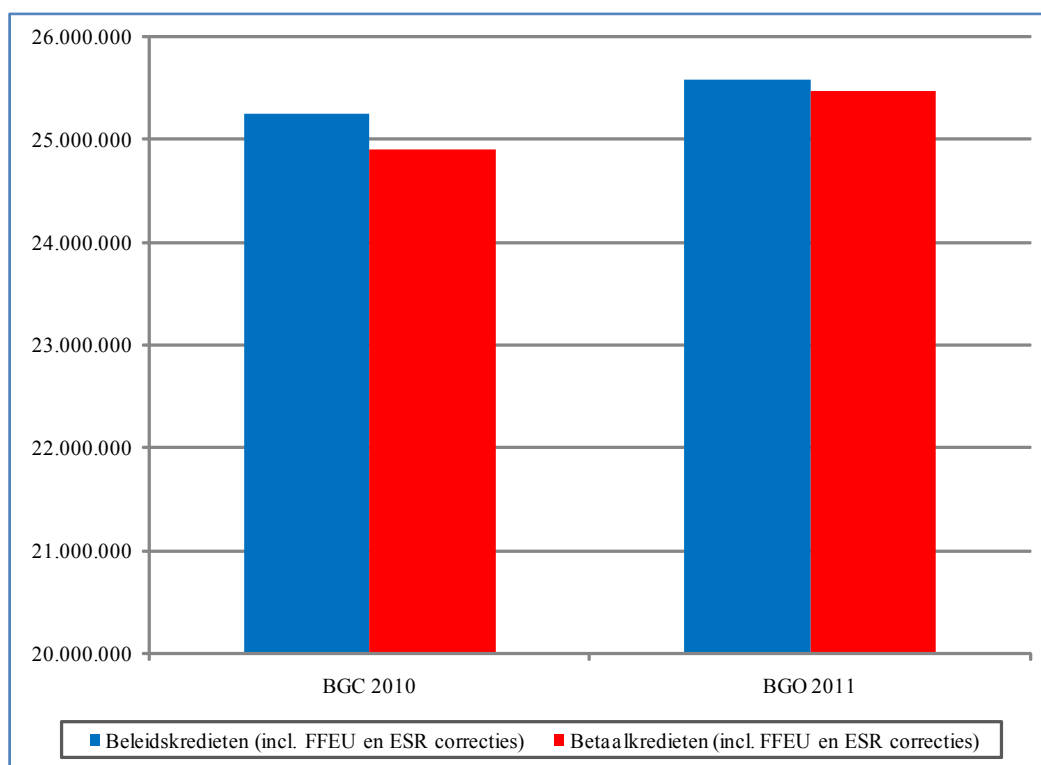
Betaalkredieten	BGC 2010 (a)	BGO 2011 (b)	(c) = (b) - (a)	%
Betaalkredieten ministeries	17.032.644	17.569.959	537.315	3,15%
Betaalkredieten te consolideren instellingen	7.678.858	7.719.287	40.429	0,53%
TOTAAL (excl. FFEU & ESR-correcties)	24.711.502	25.289.246	577.744	2,34%
FFEU	178.650	157.700	-20.950	-11,73%
TOTAAL (incl. FFEU, excl. ESR-correcties)	24.890.152	25.446.946	556.794	2,24%
Correctie gelopen intresten	27.100	7.576	-19.524	-72,04%
Pensioenfondsen (negatief = reservevorming)	-6.200	-6.200	0	0,00%
Pensioenfondsen VRT (negatief = reservevorming)	8.500	8.500	0	0,00%
Correctie effect indexsprong 2011 op lonen	0	11.093	11.093	
Correctie kinderbijslag	-10.993	0	10.993	-100,00%
Correctie schuldovername Oostende	3.855	0	-3.855	-100,00%
<i>SUBTOTAAL ESR-correcties uitgaven</i>	<i>22.262</i>	<i>20.969</i>	<i>-1.293</i>	<i>-5,81%</i>
TOTAAL	24.912.414	25.467.915	555.501	2,23%

4.2.3. De globale evolutie van de beleids- en betaalkredieten

Figuur 4-1 toont aan dat in voorliggende begrotingsopmaak het verschil tussen de beleids- en betaalkredieten wordt teruggedrongen van 345 miljoen euro bij begrotingscontrole 2010 tot 124 miljoen euro bij de initiële begroting 2011.

Dit is enerzijds het gevolg van de doorgevoerde besparingsoperatie en anderzijds het inschrijven van de benodigde betaalkredieten voor het honoreren van de verbintenissen uit de huidige en vorige legislatuur.

Figuur 4-1 : Beleids- en betaalkredieten BGC 2010 en BGO 2011 (in duizend euro)

4.3. De beleids- en betaalkredieten verdeeld over de 13 beleidsdomeinen

In onderstaande tabel 4-7, resp. 4-8 wordt de cijfermatige evolutie van de beleids-, resp. betaalkredieten van 2010 naar de initiële begroting 2011 per beleidsdomein weergegeven.

Tabel 4-7 : Beleidskredieten per beleidsdomein BGC 2010 en BGO 2011 (in duizend euro)

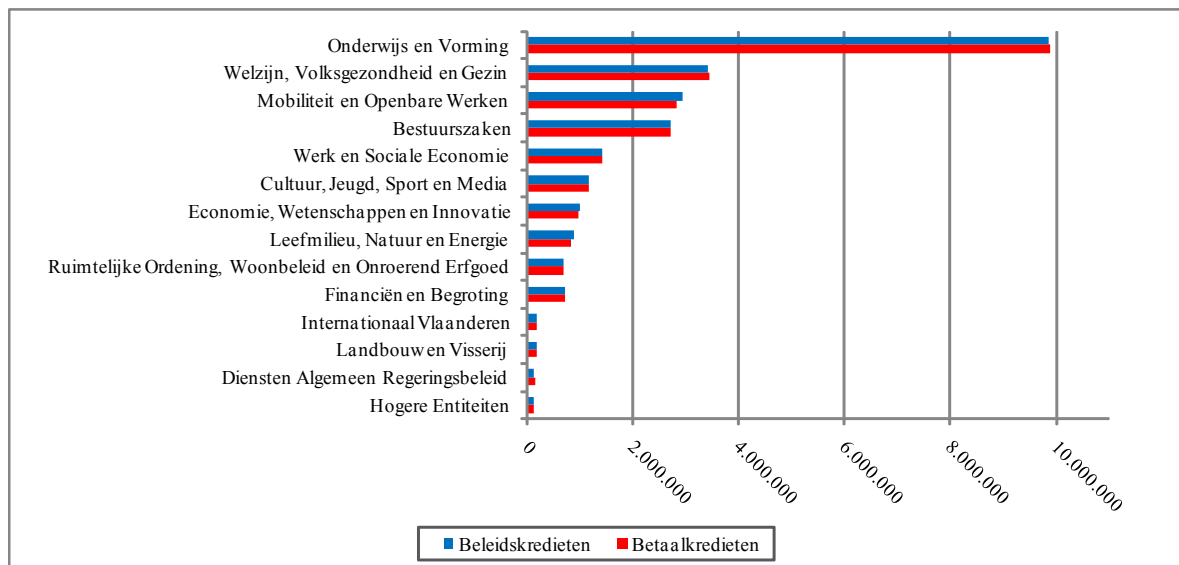
Beleidsdomein	BGC 2010 (a)	BGO 2011 (b)	(c) = (b) - (a)	%
Hogere Entiteiten	116.858	118.895	2.037	1,74%
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	149.481	130.725	-18.756	-12,55%
Bestuurszaken	2.644.761	2.712.493	67.732	2,56%
Financiën en Begroting	428.918	715.365	286.447	66,78%
Internationaal Vlaanderen	268.116	183.345	-84.771	-31,62%
Economie, Wetenschappen en Innovatie	1.032.526	1.009.008	-23.518	-2,28%
Onderwijs en Vorming	9.867.990	9.867.210	-780	-0,01%
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	3.335.881	3.428.005	92.124	2,76%
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.231.696	1.176.416	-55.280	-4,49%
Werk en Sociale Economie	1.434.709	1.410.857	-23.852	-1,66%
Landbouw en Visserij	181.678	175.102	-6.576	-3,62%
Leefmilieu, Natuur en Energie	798.475	886.413	87.938	11,01%
Mobiliteit en Openbare Werken	2.902.849	2.933.230	30.381	1,05%
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	721.253	698.725	-22.528	-3,12%
TOTAAL (excl. FFEU & ESR-correcties)	25.115.191	25.445.789	330.598	1,32%
FFEU	120.665	125.000	4.335	3,59%
TOTAAL (incl. FFEU, excl. ESR-correcties)	25.235.856	25.570.789	334.933	1,33%
<i>SUBTOTAAL ESR-correcties uitgaven</i>	<i>22.262</i>	<i>20.969</i>	<i>-1.293</i>	<i>-5,81%</i>
TOTAAL	25.258.118	25.591.758	333.640	1,32%

Tabel 4-8 : Betaalkredieten per beleidsdomein BGC 2010 en BGO 2011 (in duizend euro)

Beleidsdomein	BGC 2010 (a)	BGO 2011 (b)	(c) = (b) - (a)	%
Hogere Entiteiten	116.858	118.895	2.037	1,74%
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	135.609	152.792	17.183	12,67%
Bestuurszaken	2.641.952	2.711.898	69.946	2,65%
Financiën en Begroting	429.478	722.000	292.522	68,11%
Internationaal Vlaanderen	184.800	179.892	-4.908	-2,66%
Economie, Wetenschappen en Innovatie	968.927	973.996	5.069	0,52%
Onderwijs en Vorming	9.847.986	9.876.039	28.053	0,28%
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	3.357.886	3.444.429	86.543	2,58%
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.214.084	1.178.547	-35.537	-2,93%
Werk en Sociale Economie	1.428.644	1.423.137	-5.507	-0,39%
Landbouw en Visserij	179.140	174.457	-4.683	-2,61%
Leefmilieu, Natuur en Energie	769.893	838.300	68.407	8,89%
Mobiliteit en Openbare Werken	2.815.718	2.814.923	-795	-0,03%
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	620.527	679.941	59.414	9,57%
TOTAAL (excl. FFEU & ESR-correcties)	24.711.502	25.289.246	577.744	2,34%
FFEU	178.650	157.700	-20.950	-11,73%
TOTAAL (incl. FFEU, excl. ESR-correcties)	24.890.152	25.446.946	556.794	2,24%
<i>SUBTOTAAL ESR-correcties uitgaven</i>	<i>22.262</i>	<i>20.969</i>	<i>-1.293</i>	<i>-5,81%</i>
TOTAAL	24.912.414	25.467.915	555.501	2,23%

In figuur 4-2 worden de beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein weergegeven.

Figuur 4-2 : Beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein BGO 2011 (in duizend euro)

4.4. Bespreking per beleidsdomein

Na de cijfermatige bespreking van de initiële uitgavenbegroting 2011 wordt hierna een greep genomen uit de belangrijkste beleidsinitiatieven per beleidsdomein.

4.4.1. Diensten Algemeen Regeringsbeleid

In het licht van de realisatie van het project Kazerne Dossin, Memoriaal, museum en documentatiecentrum over Holocaust en Mensenrechten - zoals vastgelegd in 2010 - wordt 12 miljoen euro aan betaalkredieten voorzien.

In de Vlaamse Rand wordt ingezet op een versterking van de taalpromotie via vzw De Rand en wordt een instrument gecreëerd voor de ondersteuning van strategische projecten van lokale besturen die het Vlaamse karakter van de Rand versterken. In totaal gaat het om een bijkomend krediet van 500 duizend euro.

Binnen het Brusselfonds wordt er, vooral met het oog op de realisatie van het “Muntpunt”, voorzien in bijkomende betaalkredieten ten belope van in totaal 4,8 miljoen euro.

4.4.2. *Bestuurszaken*

Voor wat betreft lokale en regionale besturen, nemen het gemeentefonds en het provinciefonds toe met het decretaal voorziene groeipercentage van 3,5%. In absolute bedragen komt dit neer op een stijging van respectievelijk 68,6 miljoen euro en 3 miljoen euro.

Voor de organisatie van de lokale verkiezingen in 2012 wordt 9,9 miljoen euro voorzien. Van de subsidie aan gemeenten in het kader van het fiscaal pact met de lokale besturen wordt 11,5 miljoen euro geheroriënteerd naar het beleidsdomein Financiën en Begroting, dit ter compensatie van het groeipad voor de volledige vrijstelling van de onroerende voorheffing voor het kadastraal inkomen van nieuw materiaal en outillage.

De toepassing van het decretaal voorziene groeipercentage voor het stedenfonds van 3,5% zorgt voor een toename van de beschikbare middelen met 4,5 miljoen euro.

Voor de ingebruikname van het VAC Leuven wordt in 2011 een bijkomend krediet van 4,6 miljoen euro ingeschreven. Voor het VAC Brugge wordt op zijn beurt een budget van 2,3 miljoen euro uitgetrokken in 2011.

4.4.3. *Financiën en Begroting*

In augustus 2010 werd de spilindex voor de overheidswedden en sociale uitkeringen overschreden. Overeenkomstig de maandvooruitzichten voor de gezondheidsindex zou volgens het federaal planbureau de volgende overschrijding van de spilindex plaatsvinden in september 2011. Teneinde het budgettair effect op de begroting 2011 van de indexsprong in 2010 en de verwachte indexsprong in 2011 te honoreren wordt er een indexprovisie van 245,2 miljoen euro ingeschreven. Ook wordt er rekening gehouden met een bijkomende ESR-correctie van 11 miljoen euro voor de lonen van de ambtenaren en het onderwijzend personeel van december 2011 die slechts in januari 2012 betaald worden, maar ESR-matig toerekenbaar zijn aan 2011.

De rentekredieten voor het begrotingsjaar 2011 worden met 58,1 miljoen euro opgetrokken in vergelijking met 2010. Bovendien moet ook nog rekening gehouden worden met een bijkomende ESR-correctie voor de aan 2011 toerekenbare rente ten belope van 7,6 miljoen euro.

Het vast deel van de winst van de Nationale Loterij wordt integraal op de functionele basisallocaties ingeschreven. Het resterende surplus van 2,7 miljoen euro blijft ingeschreven op het provisioneel krediet Nationale Loterij.

In uitvoering van de regeerverklaring wordt opnieuw 300 miljoen euro ingeschreven voor het nemen van deelnemingen en verstrekken van kredietverleningen (ESR-8).

Teneinde de laatste schijf van de kapitaalsverhoging van PMV conform het door Vlaamse regering besliste tijdschema te volstorten wordt een ESR-8-krediet van 75 miljoen euro ingeschreven.

De kredieten voor de compensaties aan gemeenten en provincies voor de gederfde inkomsten ingevolge enerzijds de volledige vrijstelling van de onroerende voorheffing voor

het kadastraal inkomen van nieuw materiaal en outillage en anderzijds de vermindering van de onroerende voorheffing voor energiezuinige woningen en gebouwen, worden conform de afgesproken groeipaden verhoogd met respectievelijk 20 miljoen euro en 1 miljoen euro.

Inzake de verkeersbelastingen en het van start gaan van de feitelijke inning door het Vlaamse Gewest per 1 januari 2011, werd 21,6 miljoen euro aan bijkomende kredieten voorzien, de federale dotatie hiervoor niet in acht genomen. Het betreft kredieten voor personeel, werkings- en ICT-kredieten alsook kredieten voor controlevoertuigen en communicatie. Er werd tevens een provisie aangelegd ten belope van 2,2 miljoen euro om een mogelijke meerkost op te vangen voortkomend uit de feitelijke samenstelling van het over te nemen personeelskader.

Tot slot wordt er in het kader van het onderzoek naar de eventuele omvorming van de verkeersbelasting naar een systeem van kilometerheffing 2,6 miljoen euro door de Vlaamse regering uitgetrokken.

4.4.4. *Internationaal Vlaanderen*

In het kader van het op peil houden van de kredieten voor ontwikkelingssamenwerking en bijkomende stimulering van exportgerichte activiteiten, wordt er in totaal 2,7 miljoen euro uitgetrokken.

In het kader van de inhaalbeweging betreffende jeugdverblijfinfrastructuur wordt er 11,5 miljoen euro vrijgemaakt voor de dossiers Brugge en Oostende.

Voor de uitvoering van de renovatie van de Elisabethzaal met congresfaciliteiten - zoals vastgelegd in 2010 - worden in totaal voor 8,5 miljoen euro aan betaalkredieten ingeschreven.

4.4.5. *Economie, Wetenschap en Innovatie*

Tengevolge van het stijgend kredietvolume en de impact van de economische crisis op het default percentage wordt het krediet van de NV Waarborgbeheer voor de verliesfinanciering van waarborgregelingen verhoogd met 8,9 miljoen euro.

De vier Strategische OnderzoeksCentra of SOC's (VIB, IMEC, IBBT en VITO) worden door de overheid aangespoord om samen te werken met de bedrijfswereld met als doel kennis- en technologietransfer te stimuleren. Ze vervullen een essentiële rol in het proces van kennisoverdracht tussen wetenschappelijke instellingen en industrie, onder andere door middel van de creatie van spin-offs. Om dit proces verder te stimuleren wordt een fonds voor de SOC's opgericht met een startkapitaal van 10 miljoen euro dat investeert in hun spin-offs. Hierdoor kan de specifieke kennis binnen de SOC's inzake structurering, financiering en beheer van spin-offs samen op gewestniveau gedeeld en beheerd worden met evidente schaalvoordelen als gevolg.

4.4.6. *Onderwijs en Vorming*

De loonkredieten van het onderwijspersoneel stijgen als gevolg van het prijseffect (vnl. vergrijzing) en het volume-effect (vnl. leerlingenevolutie) met respectievelijk 12 miljoen euro en 18 miljoen euro ten opzichte van de begrotingscontrole 2010.

In het begrotingsjaar 2011 wordt er een opstap van 47,2 miljoen euro voorzien voor de uitvoering van CAO VIII en CAO II hoger onderwijs. Het optrekken van het vakantiegeld in 2011 tot 92% van het geïndexeerde referentiemaandsalaris, om zo de koopkracht van de personeelsleden in het onderwijs te verbeteren, heeft hierbij de grootste budgettaire impact (41,1 miljoen euro). Verder komen ook de voorziene middelen voor de zorgcoördinatie

en de taak- en functiedifferentiatie op kruissnelheid in 2011. Ten slotte werd er, tijdens de onderhandelingen in het kader van deze CAO's, voor het begrotingsjaar 2011 een restbudget afgesproken van 4,1 miljoen euro. Dat budget kan aangewend worden om nieuwe maatregelen op te starten of ter budgettaire dekking van reeds genomen beleidsbeslissingen.

Aangezien in 2011 het aantal opgenomen studiepunten bij de universiteiten en de professionele bachelors met ten minste 2% zal stijgen ten opzichte van de referentiepunten, zullen de middelen binnen het variabel onderwijsdeel van de professionele bachelors en het variabele onderwijsdeel van de universiteiten met 2% toenemen. De studiepunten voor de academische bachelors bij de hogescholen zijn in 2011 daarentegen met 2% gedaald ten opzichte van de referentiepunten, waardoor de middelen voor deze academische bachelors ook met 2% zullen dalen. Voor de drie variabele onderwijsdelen binnen het hoger onderwijs komt dit samen neer op een toename van de kredieten met 11,2 miljoen euro. Aangezien bij de universiteiten de verhouding van 55%/45% tussen de middelen voor onderwijs en de middelen voor onderzoek gewaarborgd dient te blijven, nemen ook de middelen voor het onderzoek bij de universiteiten in 2011 met 3,2 miljoen euro toe.

Aangezien er in het begrotingsjaar 2011 vanuit het hoger onderwijs geen instap meer mogelijk is op 57 jaar, valt de kostprijs van het bonusstelsel TBS en het TBS-stelsel 58+ 3,1 miljoen euro lager uit dan geraamd bij de begrotingscontrole 2010.

Teneinde aan de noodzaak voor bijkomende schoolinfrastructuur te kunnen voldoen, wordt er 1 miljoen euro uitgetrokken van de in het regeerakkoord voorziene bijkomende middelen voor investeringen.

De afgelopen begrotingsjaren werden de vastleggingmachtigingen voor de infrastructuur binnen het onderwijs zowel structureel als via eenmalige impulsen verhoogd. Om aan de aangegane verbintenissen te kunnen voldoen worden aan het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs middelen toegekend om in 2011 voor 23 miljoen euro aan bijkomende uitgaven te kunnen doen.

Ten slotte wordt in het begrotingsjaar 2011 1 miljoen euro uitgetrokken voor de oprichting van een kenniscentrum Onderwijs.

4.4.7. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

In het kader van de in het regeerakkoord voorziene bijkomende middelen voor WVG, wordt er bijkomend geïnvesteerd in bijkomende plaatsen voor gehandicapten, een verdere selectieve input in de thuisondersteunende zorg, de bijzondere jeugdbijstand, de preventieve, geestelijke en eerstelijnsgezondheidszorg, eerstelijnswelzijnswerk en vrijwilligerswerking ten belope van 45 miljoen euro. Daarnaast wordt er in het kader van het vernieuwd sociaal beleid 3 miljoen euro uitgetrokken voor bijkomende plaatsen in de kinderopvang en 7 miljoen euro voor de kindpremie, ofwel Vlaamse kinderbijslag.

Als gevolg van de toepassing van een groeipad van 1,8% op het urencontingent van de diensten voor gezinszorg stijgt het hiermee verbonden beleidskrediet.

De dotatie van het Zorgfonds wordt met 17,2 miljoen euro verhoogd, teneinde enerzijds een verwachte stijging van het aantal dossiers mantel- en thuiszorg met 6% en verhoging van het aantal bedden in de residentiële zorg met 1.800 op te vangen en anderzijds om de in het regeerakkoord voorziene consolidatie van het reservefonds te realiseren.

Wat het VIPA betreft stijgen de benodigde middelen in het kader van de alternatieve financiering ten opzichte van de begrotingscontrole 2010 tot 75,6 miljoen euro.

Voor bijkomende pleegplaatsingen, internaten en preventieve sociale acties wordt het budget voor het Fonds Jongerenwelzijn met 2 miljoen euro verhoogd.

Verder wordt er in uitvoering van het intersectoraal akkoord met de social profit (VIA-III) in het kader van het uitbreidingsbeleid 10,4 miljoen euro extra ter beschikking gesteld.

Ten slotte wordt er een krediet van 10,4 miljoen euro voorzien voor weddedrift (endogene loonevolutie) binnen het beleidsdomein WVG.

4.4.8. Cultuur, Jeugd, Sport en Media

In 2011 wordt ruim 3,6 miljoen euro ingeschreven voor de opstap in het kader van VIA-III voor de socio-culturele sector.

De middelen voor de regularisatie van de vroegere DAC-projecten in de sociaal-culturele sector worden ondanks de generieke besparingen op niveau gehouden in 2011.

Voor de eerste fase van de renovatiewerken aan het KMSKA wordt 8,5 miljoen euro voorzien. Opdat FoCI in 2011 aan haar betaalverplichtingen zou kunnen voldoen voor ondermeer een aantal engagementen uit het verleden: het project Waalse Krook - zoals vastgelegd in 2010 - en de renovatie van het KMSKA, wordt de investeringsdotatie met 2,5 miljoen euro verhoogd.

Binnen de cultuursector wordt bovendien nog 882 duizend euro vrijgemaakt vanuit de middelen die bij de regeringsformatie worden voorzien, voor de exploitatie van deSingel en het Concertgebouw te Brugge.

Voor nieuwe initiatieven op het vlak van innovatie in de mediasector wordt een bedrag van 1,5 miljoen euro vrijgemaakt. Bovendien wordt voor de STIVO-regeling een bedrag van 4,0 miljoen euro voorzien.

Het uitgetekende besparingstraject van de VRT, geeft aanleiding tot een daling van de VRT-beleidskredieten met 34,2 miljoen euro.

4.4.9. Werk en Sociale Economie

De meeste acties voorzien in het Werkgelegenheids- en Investeringsplan (WIP) lopen over 2 jaar (opstart in 2010, vervolg in 2011) en dit voor de 3 grote pijlers (activering, competentieversterking en jobcreatie). Nieuw in 2011 zijn de uitbreiding van de systematische aanpak 50+, een sensibiliseringscampagne 50+ en de competentieversterking via o.a. verdere verruiming van het aanbod voor knelpuntberoepen. Ook binnen sociale economie wordt er in een groeipad van 4 miljoen euro voorzien.

Teneinde hieraan volledige uitvoering te kunnen geven, wordt de WIP-provisie dan ook verhoogd met 7,5 miljoen euro.

In uitvoering van het intersectoraal akkoord met de social profit (VIA-III), wordt er 520 duizend euro extra beschikbaar gesteld in 2011 in het kader van het voorziene uitbreidingsbeleid.

4.4.10. Landbouw en Visserij

Het Eigen Vermogen ILVO kan in 2011 nog eenmalig 1,8 miljoen euro aan uitstaande reserves aanwenden om de bouw van een serre te kunnen realiseren.

4.4.11. Leefmilieu, Natuur en Energie

In 2011 levert de verkoop van gronden van VMM aan Aquafin 200 miljoen euro op (incl. registratierechten). Daarnaast neemt de toelage aan de drinkwatermaatschappijen in 2011

toe met 37,7 miljoen euro als gevolg van de geplande aankoop van de VMM-activa (157,9 miljoen euro incl. registratierechten in 2010 en 200 miljoen euro incl. registratierechten in 2011) en de verlenging van de afbetalingstermijnen van 15 naar 30 jaar.

Wat betreft de subsidies voor rioleringsprojecten wordt er in de begroting 2011, 7,9 miljoen euro aan bijkomende betaalkredieten voorzien.

Voor de vernieuwing van de 5-jarige beheersovereenkomsten met de landbouwers wordt eenmalig 30 miljoen euro extra vastleggingskrediet ingeschreven bij de VLM. In het kader van het decreet grond- en pandenbeleid wordt aan de VLM een recurrent budget van 4,6 miljoen euro voor de vergoeding van gebruikers- en kapitaalschade ter beschikking gesteld. Tot slot kan de VLM voor 2,7 miljoen euro op haar reserves interen voor extra huuruitgaven, bijkomende uitgaven voor ruilverkaveling en voor de aankoop van gronden.

De betaalmiddelen van de REG-provisie worden met 10 miljoen euro opgetrokken conform de in meerjarig perspectief voorziene betaalagenda. Daarnaast wordt deze REG provisie vanaf de begroting 2011 integraal toegewezen aan het programma Energie, daar waar deze provisie voorheen onder het programma provisies van het beleidsdomein Financiën en Begroting ressorteerde.

4.4.12. Mobiliteit en Openbare Werken

Bij de VVM-De Lijn resulteren de actualisatie van de indexatieparameters voor de brandstofprijzen, de kosten van de exploitanten en het leerlingenvervoer, en de aanpassing van de benodigde kredieten voor financiële kosten in een bijkomende uitgave van 11,6 miljoen euro.

Voor de BAM-gerelateerde openbare vervoersprojecten wordt, conform de beslissing van de Vlaamse regering van 16 februari 2007 en 15 mei 2009, een laatste opstap van 5 miljoen euro voorzien.

Binnen het VIF wordt 45 miljoen euro extra beleidskrediet voorzien voor de ondertunneling van de luchthaven van Antwerpen in toepassing van de beslissing omtrent de Oosterweelverbinding.

Daarnaast wordt er in een bijkomende investeringsenveloppe van 5,5 miljoen euro voorzien voor MOW, naar aanleiding van de bij de regeringsformatie voorziene investeringskredieten. Hiervan wordt 3,5 miljoen euro ingeschreven op de post van het structureel onderhoud van de wegen. 2 miljoen euro wordt voorzien voor de kustverdediging.

Op de algemene uitgavenbegroting van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken en op het VIF worden er tot slot globaal 17,7 miljoen euro bijkomende betaalkredieten voorzien.

Tot slot wordt er, via interne herschikkingen binnen de kredieten van het beleidsdomein, 6,3 miljoen extra investeringsdotatie gegeven aan W&Z in het kader van het Sigmaplan.

4.4.13. Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

In de sector wonen wordt in het kader van het decreet grond- en pandenbeleid enerzijds het investeringsprogramma voor huur- resp. koopwoningen gefinancierd via rentesubsidies aan de VMSW verhoogd met 63-, resp. 101 miljoen euro en wordt anderzijds voor 13,3 miljoen euro aan bijkomende beleidskredieten vrijgemaakt voor infrastructuursubsidies voor de ontsluiting van sociale huur- en koopwoningen.

Ondanks een gelijkblijvend investeringsprogramma van de VMSW voor de huur-, resp. koopsector, gefinancierd via kapitaalsubsidies en een verlaagd subsidiepercentage hierop

naar aanleiding van de afname van het vijfmaandelijks gemiddelde van de OLO-10-jaar op 1 juni- resp. 1 juli 2010, dalen de beleidskredieten met 19,9 miljoen euro.

De bij de regeringsformatie voorziene intering op de reserves van de VMSW ten belope van 100 miljoen euro in 2010 en 2011 wordt verder geconcretiseerd. Naast de reeds in 2010 voorziene intering ten belope van 70 miljoen euro, wordt er in 2011 voor 30 miljoen euro ingeteerd.

Naar aanleiding van het aanhouden van de verbintenissenmachtiging van het Vlaams Woningfonds (VWF) op een niveau van circa 350 miljoen euro, wordt ten slotte de rentesubsidie aan het VWF met 12,7 miljoen euro verhoogd tot 28,9 miljoen euro. De bij de regeringsformatie voorziene intering op de reserves van het VWF ten belope van 50 miljoen euro, waarvan 25 miljoen euro in 2010 en 25 miljoen euro 2011, wordt hierbij ten volle gehonoreerd.

Het budget voor de renovatiepremie wordt verminderd met 10,9 miljoen euro tot 108 miljoen euro. Na noodzakelijke verhogingen van het budget in 2009 en 2010, die moesten toelaten om de grote toestroom van aanvragen voor de renovatiepremie budgettair op te vangen, kan met dit bijgesteld krediet beantwoord worden aan de aanvragen op basis van het gewijzigd subsidiereglement voor de renovatiepremie.

Voor het instellen van een tegemoetkoming voor kandidaat-huurders die een bepaalde duur op wachtlijsten voor een sociale huurwoning ingeschreven zijn, wordt het reeds beschikbare budget voor huursubsidies uitgebreid met ruim 5 miljoen euro. In totaal is zo 11,914 miljoen euro beschikbaar voor deze maatregel.

4.4.14. Hogere Entiteiten

Binnen de hogere entiteiten wordt, naar aanleiding van de beslissing van het uitgebreid bureau van het Vlaams Parlement, de dotatie aan het Vlaams Parlement met 2% verhoogd, m.n. 1,7 miljoen euro.

4.5. Stand en evolutie van de impliciete schuld

4.5.1. Stand van de impliciete schuld

Voor de berekening van de stand van de impliciete schuld vertrekken we van de impliciete schuld zoals gedefinieerd volgens de rijkscomptabiliteit (G.W.R.).

In deze berekening is de berekeningsperimeter beperkt tot de ministeries (excl. DAB's), de DAB's en instellingen met een vastleggingsmachtiging en vereffeningskrediet (m.a.w. de instellingen die in uitvoering van artikel 54 van het besluit van 21 mei 1997 deze gegevens in de toelichting Vol. 15a bij de jaarrekening moeten opgegeven).

Daar de berekeningsperimeter van de methode volgens rijkscomptabiliteit niet overeenkomt met de consolidatieperimeter, die in het raam van de ESR worden opgevolgd door het INR en Eurostat, wordt uiteraard de definitie van de impliciete schuld verengd en dus verkleind.

Daarom wordt voorzien in een correctie teneinde de volledige consolidatieperimeter te vatten, door de impliciete schuld toe te voegen van de instellingen die tot de ESR-consolidatieperimeter van de Vlaamse overheid behoren en die niet vervat zitten in de berekeningsmethode volgens rijkscomptabiliteit.

4.5.1.1. Impliciete schuld volgens rijkscomptabiliteit (G.W.R.)

De eerste component is de geconsolideerde impliciete schuld van de ministeries (excl. DAB's) en de DAB's.

Uit tabel 4-9 blijkt dat de impliciete schuld per 31 december 2009 van de ministeries (excl. DAB's) zonder de DAB's 3.427.300.682,09 euro bedraagt. Dit bedrag is samengesteld per kredietsoort en met een aparte vermelding van de impliciete schuld m.b.t. het dotatie-artikel van het FFEU.

Tabel 4-9 : Impliciete schuld van ministeries (excl. DAB's) (in euro)

	impliciete schuld per 31/12/09 (*)
Ministeries excl. DAB's	
aard1-bk1	469.571.582,02
aard1-bk2	850.696,73
aard2	2.504.877.369,94
aard3 (excl basisallocatie FFEU)	253.689.480,56
aard3 (enkel basisallocatie FFEU)	0,00
aard4	198.311.552,84
Totaal	3.427.300.682,09
(*) Gegevens Orafin genomen op 29 januari 2010	

Uit tabel 4-10 blijkt dat de impliciete schuld per 31 december 2009 van de DAB's 2.175.489.162,82 euro bedraagt. Dit bedrag is samengesteld uit de impliciete schuld per 31 december 2009 van de DAB's met uitzondering van de DAB's luchthavens, Vloot en Loodswezen, die met verzamelboekingen werken in Orafin.

Tabel 4-10 : Impliciete schuld per 31 december 2009 van DAB's (in euro)

	impliciete schuld per 31/12/09 (*) (**)
DAB's	2.175.489.162,82
(*) Gegevens Orafin genomen op 29 januari 2010	
(**) excl de luchthavens, Vloot en Loodswezen	

Om tot de consolidatie van beide schulden te komen worden de wederzijdse schulden en vorderingen t.o.v. elkaar geneutraliseerd.

Uit tabel 4-11 blijkt dat de geconsolideerde impliciete schuld per 31 december 2009 van de ministeries (excl. DAB's) en de DAB's 5.602.724.663,02 euro bedraagt. Dit bedrag is samengesteld uit de impliciete schuld per 31 december 2009 van de ministeries (excl. DAB's) en de DAB's en uit correcties op impliciete schuld van basisallocaties die betrekking hebben op interne transferten tussen MVG en DAB's.

Tabel 4-11 : Geconsolideerde impliciete schuld van ministeries (excl. DAB's) en DAB's (in euro)

	impliciete schuld per 31/12/09 (*)
Ministeries excl. DAB's	3.427.300.682,09
DAB's	2.175.489.162,82
Correcties (mbt interne transferten)	65.181,89
Totaal	5.602.724.663,02
(*) Gegevens Orafin genomen op 29 januari 2010	

De tweede component omvat de impliciete schuld m.b.t. de machtigingen, die door de VOI's/rechtspersonen, in uitvoering van de verplichting die hen reglementair is opgelegd in artikel 54 van het besluit van 21 mei 1997, in de toelichting bij de jaarrekening werden opgegeven of opgevraagd werden bij de VOI's/rechtspersonen. Deze éénduidig gedefinieerde en rechtstreeks traceerbare impliciete schuld bedraagt bij de VOI's/rechtspersonen: 2.288.892.037 euro.

Bij de schrapping van de interne transferten (derde component) beperkt men zich tot de impliciete schuld op de vereffeningskredieten binnen de ministeries (excl. DAB's) en de DAB's.

Tot slot wordt het FFEU apart vermeld in tabel 4-12 en worden de impliciete schuld bij het FFEU als vierde component toegevoegd. Vervolgens wordt in een vijfde component de impliciete schuld op het dotatieartikel van het FFEU in mindering gebracht.

Tabel 4-12 : Impliciete schuld van ministeries excl. DAB's, DAB's en VOI's/rechtspersonen volgens G.W.R. (in euro)

	impliciete schuld per 31/12/09 (*)
Geconsolideerd ministeries excl. DAB's en DAB's (*)	5.602.724.663,02
VOI's/rechtspersonen (**)	2.288.892.037,00
Impliciete schuld op vereffeningskredieten FFEU	-30.227.858,80
Impliciete schuld op dotatie artikel FFEU	224.208.132,00
Totaal (excl consolidatie FFEU)	0,00
Totaal (incl consolidatie FFEU)	7.861.388.841,22
(*) Gegevens Orafin genomen op 29 januari 2010	
(**) impliciete schuld mbt de machtigingen opgegeven door de VOI's in de toelichting bij de jaarrapportering (met voorlopige raming van GO! op basis van begrotingscijfers)	

De totale impliciete schuld berekend volgens de definitie volgens rijkscomptabiliteit bedraagt per 31/12/2009 dan ook 8.085.596.973,22 euro.

4.5.1.2. Correctie voor verruiming consolidatieperimeter

Zoals hierboven reeds gesteld dient het resultaat van de methode volgens de G.W.R. nog bijgesteld te worden door een verruiming van de consolidatieperimeter die beter aansluit (ook al is deze ESR-consolidatie nog niet volledig) met de consolidatieperimeter die in het kader van het ESR wordt gehanteerd door het INR en Eurostat.

Terwijl in de enge definitie enkel de impliciete schuld van te consolideren instellingen met een vastleggingsmachtiging wordt meegenomen wordt in de uitgebreidere definitie de impliciete schuld van bijna alle te consolideren rechtspersonen meegenomen (vol.15b en 15c uit de jaarrekening).

Om ook impliciete schuld m.b.t. de interne transfers uit te sluiten wordt de impliciete schuld m.b.t. dotatie-artikelen (excl. vereffeningskredieten) binnen de ministeries (excl. DAB's) en DAB's geneutraliseerd.

Tabel 4-13 : Impliciete schuld van ministeries excl. DAB's, DAB's en VOI's/rechtspersonen na verruiming consolidatieperimeter (in euro)

	encours per 31/12/09 (*)
Geconsolideerd incl. FFEU volgens G.W.R. (*)	8.085.596.973,22
Impliciete schuld Vol. 15b VOI's/rechtspersonen (**)	725.818.529,00
Impliciete schuld Vol. 15c VOI's/rechtspersonen (***)	875.841.872,00
Impliciete schuld op dotatie-artikelen (excl. vereffeningskredieten) binnen ministeries (excl. DAB's)	-882.487.038,53
Impliciete schuld op dotatie-artikelen (excl. vereffeningskredieten) binnen DAB's	-198.970.422,48
Totaal	8.605.799.913,21
(*) zie bemerkingen vorige tabel	
(**) impliciete schuld bij gesplitste kredieten	
(***) impliciete schuld mbt andere verbintenissen	

In tabel 4-13 kunnen we vaststellen dat de impliciete schuld met uitgebreide consolidatieperimeter eind 2009 gelijk is aan 8,6 miljard euro.

4.5.2. Evolutie van de impliciete schuld

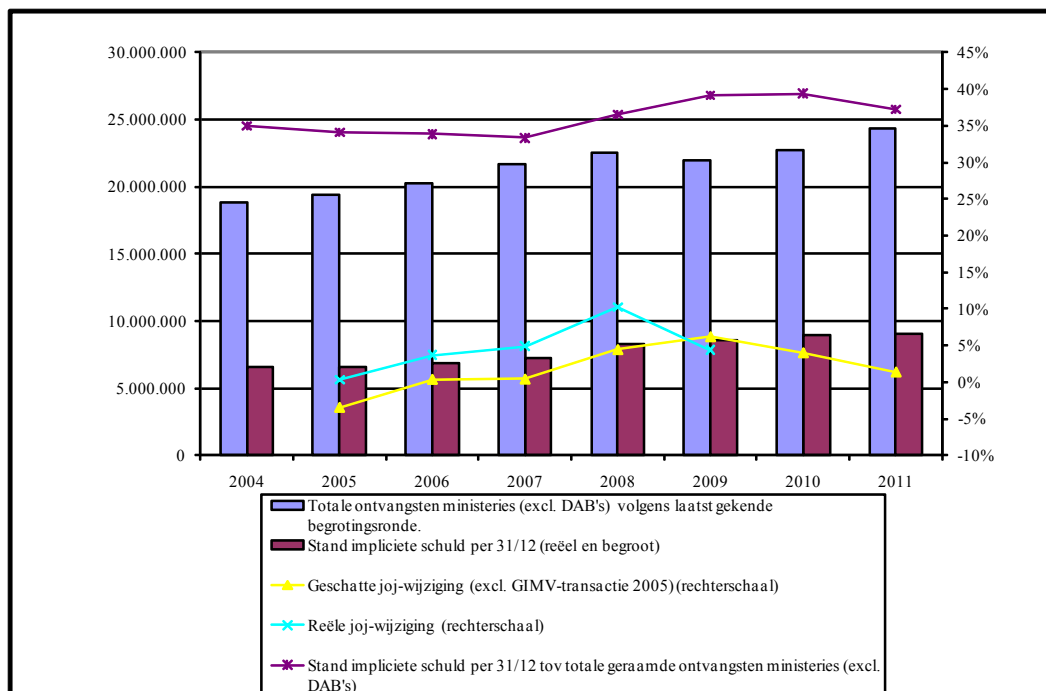
Om tot een raming van de evolutie van de impliciete schuld eind 2010 en eind 2011 te komen, wordt – gelet op de verruiming van de consolidatieperimeter – gewerkt met het verschil tussen beleids- en betaalkredieten, zoals onder punt 4.3 weergegeven.

In de realiteit zal deze raming van de evolutie van de impliciete schuld niet overeenkomen met de werkelijke stand per 31-12-2010 resp. 31-12-2011, gelet op onderbenutting op beleidskredieten, resp. betaalkredieten, schrapping van impliciete schuld/encours en een niet-volledig ESR-geconsolideerde stand van de impliciete schuld.

In figuur 4-3 tot slot wordt de stand van de impliciete schuld t.e.m. eind 2009, aangevuld met de verwachte stand eind 2010 en eind 2011, weergegeven. Deze stand van de impliciete schuld wordt afgezet t.o.v. de laatst beschikbare ontvangstenraming van de ministeries (excl. DAB's).

Uit voorgaande grafiek kan duidelijk worden afgeleid dat in 2011 de verwachte stand van de impliciete schuld t.o.v. de geraamde ontvangsten van de ministeries (excl. DAB's) terug gunstig evolueert. Dit omwille van hogere geraamde ontvangsten 2011 enerzijds en het wegwerken van het verschil tussen beleids- en betaalkredieten anderzijds.

Figuur 4-3 : Stand en verwachte evolutie van de impliciete schuld 2004-2011 t.o.v. geraamde ontvangsten ministeries (excl. DAB's) (in duizend euro)

5. HET SCHULD- EN RESERVEBEHEER

Het jaar 2009 betekende de financiële ommezwaai voor de Vlaamse overheid van een kasrijke overheid naar een ontlende overheid, dit als gevolg van de alomvattende crisis. In 2009 zijn twee programma's opgestart om de nodige middelen te kunnen ophalen op de financiële markten. Enerzijds het Euro Mid Term Note-programma (EMTN) waarop de Vlaamse overheid voor haar financiering op (middel-) lange termijn kan beroep doen. Anderzijds is het Belgian Commercial Paper-programma (BCP) opgezet voor de korte termijn.

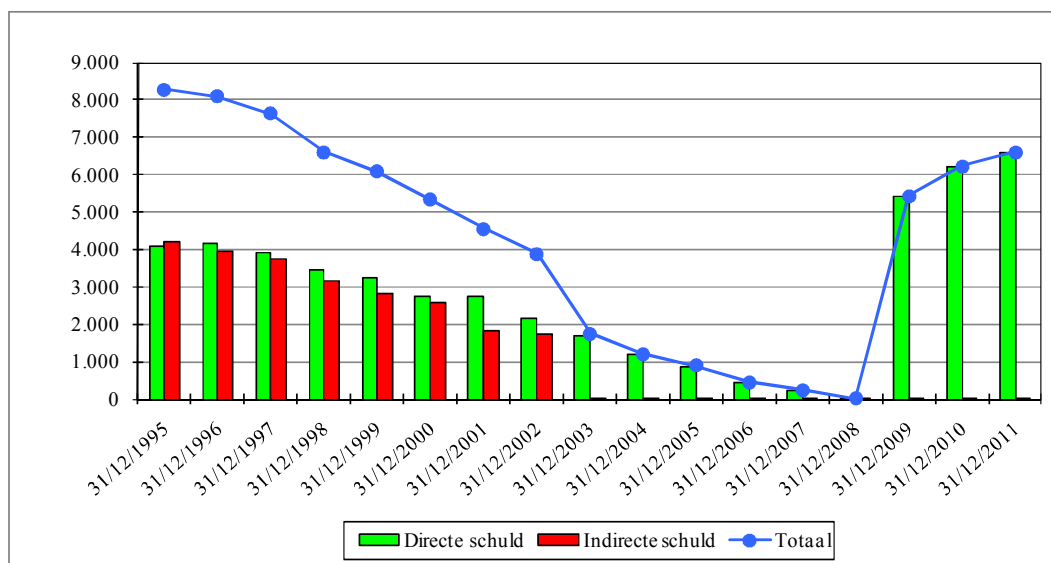
Op het einde van het vorig jaar had de Vlaamse overheid 5 miljard euro ontleend via haar EMTN-programma en 0,4 miljard euro via het BCP-programma. De redenen hiervoor zijn de KBC-financiering ten belope van 3,5 miljard euro, het kapitaliseren van Gigarant NV voor de verstrekking van waarborgen ten belope van 0,3 miljard euro, het ESR-geconsolideerde tekort op de begrotingsuitvoering ten belope van 1,2 miljard euro en het opvangen van liquiditeitstekorten te wijten aan de achterstand in de inning van de onroerende voorheffing en de daling van de openstaande betalingen (ingevolge de toegekende betalingstermijn).

Voor 2010 is rekening gehouden met een stijging van de externe financieringsnoden ten bedrage van 0,8 miljard euro. Deze toename dient om het voorziene begrotingstekort in ESR-geconsolideerde termen ten belope van 500 miljoen euro, de begrote kredietverstrekkingen en deelnemingen (ESR code 8) ten belope van 220 miljoen euro (door de werking van de betaalkalender à rato van 50-50, wordt het voorziene budget van 440 miljoen euro qua kasuitgaven beperkt tot 220 miljoen euro) en het consolideren van het tekort op de financiële rekeningen op te vangen, ten belope van 80 miljoen euro.

In het kader van intrestoptimalisatie wordt geijverd naar een evenwicht tussen een zo groot mogelijke zekerheid over het benodigde intrestbudget en het benutten van de lage korte termijnrentes. Vandaag wordt hierom gestreefd naar een verhouding van 80% aan vaste rentevoet en 20% aan vlottende rentevoet. Hiermee rekening houdend zal de consolidatie via BCP of EMTN van de negatieve stand op de zichtrekening worden geëvalueerd op het einde van het jaar 2010.

In 2011 komen er geen leningen op lange termijn (EMTN) op eindvervaldag. Bovendien is een evenwicht in ESR-geconsolideerde termen de begrotingsdoelstelling voor het komende jaar. Bijgevolg zal alleen voor de voorziene budgetten inzake kredietverstrekking en deelnemingen (ESR-8) externe financiering moeten worden gezocht. Concreet betreft het 220 miljoen euro m.b.t. ESR-8-budget 2010 en 155 miljoen euro m.b.t. ESR-8-budget 2011 (zijnde 50% van 310 miljoen euro), of in totaal 375 miljoen euro.

Figuur 5-1 : Evolutie van de directe en indirecte schuld 1995-2011 (in miljoen euro)

6. HET VORDERINGENSALDO

Tabel 6-5 toont de berekening van het vorderingensaldo voor de Vlaamse overheid. De tabel bestaat uit twee delen: de berekening van het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries (excl. DAB's) en de berekening van het vorderingensaldo van de te consolideren instellingen.

Vertrekkende van het begrotingssaldo wordt het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries berekend. Het begrotingssaldo wordt bepaald als het verschil tussen de begrote ontvangsten van de ministeries (excl. DAB's) exclusief leningopbrengsten en de begrote uitgaven.

De ontvangsten van de ministeries (excl. DAB's) zijn de totale ontvangsten uit de algemene middelenbegroting en bedragen voor het jaar 2011 24.368.965 duizend euro (cfr. tabel 3-1). Voor de uitgaven van de ministeries (excl. DAB's) worden de totale ordonnanceringskredieten genomen uit de administratieve uitgaventabel. Deze worden berekend als de som van de NGK's, GOK's en VRK's en bedragen samen 24.478.359 duizend euro (cfr. tabel 4-4).

Het begrotingssaldo voor het jaar 2011 bedraagt aldus $24.368.965 - 24.478.359 = -109.394$ duizend euro.

Om tot het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries (excl. DAB's) te komen worden op het begrotingssaldo een aantal correcties aangebracht.

Vooreerst worden ontvangsten en uitgaven begroot in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (esr code 8) geneutraliseerd. Hetzelfde gebeurt met uitgaven om directe en indirecte schuld af te lossen (esr code 9).

Een volgende correctie heeft te maken met de aanrekening van de ontvangsten en uitgaven op de periode waarop ze betrekking hebben.

In concreto wordt de geraamde opbrengst van bepaalde gewestbelastingen aangepast in functie van de inning door de Vlaamse overheid als het over de onroerende voorheffing en (vanaf 2011) de verkeersgerelateerde belastingen gaat of in functie van de inkohierungen door de federale overheid en doorstorting aan Vlaanderen als het over de andere gewestbelastingen gaat⁽³⁾. Volgens deze werkwijze wordt er voor de onroerende voorheffing en de successierechten en het recht van overgang bij overlijden een verschuiving toegepast ten beloop van twee maanden. Voor de overige gewestbelastingen, behalve voor de door de IVA Vlabel geïnde belasting op de inverkeersstelling en het eurovignet, wordt een verschuiving van één maand toegepast.

Aan uitgavenzijde wordt er enerzijds een correctie gemaakt voor de gelopen interesten daar enkel de interesten die op het betrokken begrotingsjaar betrekking hebben in aanmerking worden genomen bij de berekening van het vorderingensaldo. Anderzijds gebeurt er een correctie voor de indexaanpassing van de lonen van december. Daar de lonen van december pas in januari worden begroot en uitbetaald dient er een correctie te gebeuren van 1 maand index op de loonmassa van de ambtenaren en onderwijzend personeel.

Het berekenen van het vorderingensaldo op geconsolideerde basis impliceert bovendien dat de financiële stromen van en naar de te consolideren Vlaamse instellingen moeten geneutraliseerd worden. Vandaar dat zowel aan uitgaven-, als aan ontvangstenzijde respectievelijk de dotaties aan, als de dotaties van de te consolideren instellingen worden geneutraliseerd.

Om tot het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries (excl. DAB's) te komen, wordt

³ Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Evaluatie van de uitvoering van het Stabiliteitsprogramma in 2006 en vooruitzichten voor 2007 - 2011, juli 2007, blz. 89-90.

aan uitgavenzijde nog een laatste correctie gemaakt voor de reservevorming bij de VZW Vlaams Pensioenfonds en bij het pensioenfinancieringsorganisme van de VRT.

Toepassing van bovenstaande principes op de ontvangsten van de ministeries (excl. DAB's) kan schematisch als volgt worden voorgesteld:

Tabel 6-1 : Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting (in duizend euro)

Ontvangsten	24.368.965
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-3.212
Dotaties van instellingen behorende tot de consolidatiekring	-182.234
Correctie aanrekening ontvangsten	-93.182
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting	24.090.337

Toepassing van bovenstaande principes op de uitgaven van de ministeries (excl. DAB's) resulteert in onderstaand berekeningsschema.

Tabel 6-2 : Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde uitgaven algemene begroting (in duizend euro)

Uitgaven	24.478.359
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-389.124
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring	-6.519.276
Aflossingen schuld (esr code 9)	0
Correctie gelopen intresten	7.576
Pensioenfonds (negatief = reservevorming)	-6.200
Pensioenfonds VRT (negatief = reservevorming)	8.500
Correctie effect indexsprong 2011 op lonen	11.093
ESR-gecorrigeerde uitgaven algemene begroting	17.590.928

Het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries (excl. DAB's) is dan gelijk aan het verschil tussen de ESR-gecorrigeerde ontvangsten en uitgaven van de algemene uitgavenbegroting en bedraagt $24.090.337 - 17.590.928 = 6.499.409$ duizend euro.

Het tweede deel bestaat uit de berekening van het vorderingensaldo bij de te consolideren instellingen. Dit zijn de instellingen behorend tot de sector overheid: de DAB's, de VOI's A, B en sui generis, de IVA's met en zonder rechtspersoonlijkheid en de EVA's, Eigen Vermogens en tot slot vzw's die tot de consolidatiekring behoren.

In de berekening worden de wetenschappelijke instellingen en universiteiten niet meegerekend daar hierover geen begrotingsgegevens gekend zijn. De dotaties aan de wetenschappelijke instellingen en universiteiten worden in de berekening wel als finale uitgaven beschouwd.

Met betrekking tot de te consolideren instellingen wordt een gelijkaardige redenering toegepast. Vertrekkende van het begrote bedrag aan ontvangsten en uitgaven wordt via het becijferen van een aantal correcties tot het vorderingensaldo gekomen.

Naast de hierboven beschreven ESR-correcties voor deelnemingen en kredietverleningen (code 8) en overheidsschuld (code 9) en het neutraliseren van de financiële stromen van en naar de ministeries en de te consolideren Vlaamse instellingen worden langs ontvangstenzijde het overgedragen saldo van een vorig begrotingsjaar en de opnemingen uit het reservefonds niet meegerekend (interne verrichtingen).

Tabel 6-3 : Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde ontvangsten instellingen (in duizend euro)

Ontvangsten	9.623.290
Leningen	-3
Deelnemingen en kredietverleningen	-8.416
Dotaties van Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-6.630.210
Interne verrichtingen	-1.578.135
ESR-gecorrigeerde ontvangsten instellingen	1.406.526

Langs uitgavenzijde worden dan weer het naar een volgend begrotingsjaar over te dragen saldo en de toewijzing aan het reservefonds niet meegerekend (interne verrichtingen). Omwille van de specificiteit van het FFEU wordt er naar analogie met de berekening van de beleids- en betaalkredieten in een aparte FFEU-lijn voorzien in de berekening van het vorderingensaldo van de te consolideren instellingen.

Tabel 6-4 : Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde uitgaven instellingen (in duizend euro)

Uitgaven	9.623.290
Aflossingen	-26.665
Deelnemingen en kredietverleningen	-23.570
Dotaties aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-287.618
Interne verrichtingen	-1.566.150
ESR-gecorrigeerde uitgaven FFEU	157.700
ESR-gecorrigeerde uitgaven instellingen incl. FFEU	7.876.987

Het vorderingensaldo van de te consolideren instellingen bedraagt $1.406.526 - 7.876.987 = - 6.470.461$ duizend euro.

Los van de Vlaamse ministeries (excl. DAB's) en van de te consolideren instellingen wordt er nog een correctie toegepast ten belope van de intering op het begrotingssaldo bij het Vlaams Zorgfonds a rato van 7.847 duizend euro. Hoewel het Vlaams Zorgfonds een IVA met rechtspersoonlijkheid is, werd ze lange tijd niet meegeconsolideerd met de sector overheid binnen entiteit II, maar wel met de sector sociale zekerheid binnen entiteit I. Naar aanleiding van het jaarverslag van de Hoge Raad van Financiën ⁽⁴⁾ wordt het Vlaams Zorgfonds echter opgenomen in de geaggregeerde rekening van de Gewesten en Gemeenschappen en bijgevolg van entiteit II.

Tot slot wordt er rekening gehouden met het feit dat de NV BAM sinds kort deel uitmaakt van de consolidatieperimeter van de Vlaamse gemeenschap. De negatieve impact ten belope van 11.406 duizend euro is vooral het gevolg van de afronding van de bouw van de Van Cauwelaertsluis en de Kattendijksluis.

Het vorderingensaldo van de Vlaamse overheid wordt bekomen door de resultaten van de ministeries en de instellingen (incl. Zorgfonds en BAM) samen te voegen en bedraagt $6.499.409 - 6.470.461 - 7.847 - 11.406 = 9.695$ duizend euro.

Inzake onderbenutting wordt er rekening gehouden met een onderaanwending van de inschreven betaalkredieten ten belope van 120,6 miljoen euro.

Dit bedrag wordt bekomen door het in 2009 vastgestelde bedrag aan onderbenutting, uitgezuiverd voor de onderbenutting op het krediet voor de jobkorting, uit te drukken als percentage op de ESR-gecorrigeerde betaalkredieten exclusief jobkorting. Dit percentage, toegepast op de ESR-geconsolideerde betaalkredieten 2011, resulteert in een verwachte onderbenutting van 331,8 miljoen euro voor het begrotingsjaar 2011.

⁴ Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Evaluatie van de begrotingen 2007 en 2008 en het nieuwe Stabiliteitsprogramma 2008-2011, juli 2008, blz. 106-107

Er dient echter rekening gehouden te worden met het effect van de generieke en bijkomende besparingen in 2010 en 2011 (247 miljoen resp. 281 miljoen euro) op de onderbenutting. We gaan ervan uit dat 40% van de besparingen wordt gerealiseerd door het schrappen van voorheen onderbenutte kredieten. Aldus dient het bedrag van 331,8 miljoen verminderd te worden met 40% van 528 miljoen euro, ofwel 211,2 miljoen euro, tot 120,6 miljoen euro.

Anderzijds wordt ook rekening gehouden met het te verwachten negatieve effect van de éénmalige afrekening in 2011 van de jobkorting inkomsten 2009 voor een bedrag van 130 miljoen euro.

Het vorderingensaldo van de Vlaamse overheid gecorrigeerd voor onderbenutting wordt het gecorrigeerde vorderingensaldo van de Vlaamse overheid genoemd en bedraagt $9.695 + 120.600 - 130.000 = 295$ duizend euro.

Uit tabel 6.5 blijkt dat de Vlaamse regering haar engagement nakomt om in 2011 een begrotingsevenwicht in termen van vorderingensaldo te bereiken.

Tabel 6-5 : Normnaleving door de Vlaamse overheid (in duizend euro) – Een begroting in evenwicht

	ESR-effect	BGC 2010	BGO 2011
Algemene begroting Vlaamse ministeries			
Ontvangsten	+	22.723.475	24.368.965
Uitgaven	-	-24.052.193	-24.478.359
Begrotingssaldo Vlaamse ministeries	=	-1.328.718	-109.394
Ontvangsten	+	22.723.475	24.368.965
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	-215	-3.212
Dotaties van instellingen behorende tot de consolidatiekring	-	-153.555	-182.234
Correctie aanrekening ontvangsten	+/-	-2.937	-93.182
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting	=	22.566.768	24.090.337
Uitgaven	-	24.052.193	24.478.359
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	+	-589.497	-389.124
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring	+	-6.430.052	-6.519.276
Aflossingen schuld (esr code 9)	+	0	0
Correctie gelopen intresten	+/-	27.100	7.576
Pensioenfondsen (negatief = reservevorming)	+	-6.200	-6.200
Pensioenfondsen VRT (negatief = reservevorming)	-	8.500	8.500
Correctie effect indexsprong 2011 op lonen	-	0	11.093
Correctie kinderbijslag	+	-10.993	0
Correctie schuldovername Oostende	-	3.855	0
ESR gecorrigeerde uitgaven algemene begroting	=	17.054.906	17.590.928
Vorderingensaldo Vlaamse ministeries (1)	=	5.511.862	6.499.409
Begrotingen te consolideren instellingen			
Ontvangsten	+	9.796.591	9.623.290
Leningen	-	-3	-3
Deelnemingen en kredietverleningen	-	-130.010	-8.416
Dotaties van Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	-6.598.255	-6.630.210
Interne verrichtingen	-	-1.640.040	-1.578.135
ESR gecorrigeerde ontvangsten	=	1.428.283	1.406.526
Uitgaven	-	9.796.591	9.623.290
Aflossingen	+	-39.701	-26.665
Deelnemingen en kredietverleningen	+	-115.217	-23.570
Dotaties aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	+	-280.300	-287.618
Interne verrichtingen	+	-1.682.515	-1.566.150
ESR gecorrigeerde uitgaven FFEU	-	178.650	157.700
ESR gecorrigeerde uitgaven incl FFEU	=	7.857.508	7.876.987
Vorderingensaldo te consolideren instellingen (2)	=	-6.429.225	-6.470.461
Bijdrage Zorgfonds tot het vorderingensaldo (3)	+/-	-12.897	-7.847
Effect BAM NV (4)	-	-20.882	-11.406
Vorderingensaldo (1) + (2) + (3) + (4)	=	-951.142	9.695
Onderbenutting	+	456.000	120.600
Verwachte afrekening jobkorting	-		-130.000
Gecorrigeerd vorderingensaldo	=	-495.142	295

7. BIJLAGE - AKKOORDEN INZAKE BEGROTINGSNORMEN

7.1. Inleiding

Krachtens de resolutie van het Vlaams Parlement betreffende de bekendmaking van akkoorden inzake begrotingsnormen (Stuk 1327 (2002-2003) – Nr.1 van 3 oktober 2002) wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd:

- dat de nieuwe budgettaire overeenkomsten en akkoorden in de ruime zin van het woord tussen de federale overheid, gewesten en gemeenschappen of tussen gewesten en gemeenschappen onverwijld aan het Vlaams Parlement worden meegedeeld;
- dat alle nog van toepassing zijnde akkoorden en overeenkomsten als bijlage bij de Algemene Toelichting bij de begroting en de begrotingscontrole worden gevoegd.

Bijgevoegde publicatie draagt bijgevolg bij tot enerzijds de budgettaire controle door het Vlaams Parlement en anderzijds de openbaarheid van bestuur. Sommige paragrafen hebben betrekking op intussen afgesloten begrotingsjaren. Met het oog op volledigheid van documentatie worden ze toch in deze algemene toelichting weerhouden.

7.2. Overeenkomst van 15 december 2009 tussen de Federale Overheid, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2009-2010

Gelet op de traditie die er bestaat tussen de Federale Overheid, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waals Gewest en het Bussels Hoofdstedelijke Gewest inzake afspraken betreffende begrotingsdoelstellingen zoals vastgelegd in de overeenkomst van 15 december 2000 voor de periode 2000-2005, het akkoord van de IMCFB van 21 maart 2001, het overleg van 22 september 2003, de IMCFB van 17 december 2004, de IMCFB van 1 juni 2005, het overleg van 8 juni 2005, het overleg van 6 juli 2005, de IMCFB van 25 oktober 2005, de IMCFB van 16 oktober 2006 en het overleg van 16 september 2009;

Gelet op het rapport van de Hoge Raad van Financiën (afgekort H.R.F.) Afdeling “Financieringsbehoeften van de overheid” voor “Begrotingstrajecten op korte en middellange termijn voor het aangepaste stabiliteitsprogramma 2009 – 2012” van september en oktober 2009;

Gelet op het Stabiliteitsprogramma van België 2009-2013, opgesteld in uitvoering van het Pact voor Stabiliteit en Groei en onverminderd het akkoord van 16 september 2009 dat voor de verdeling van de budgettaire inspanningen de verdeelsleutel 65 (entiteit I) / 35 (entiteit II) voorziet;

Gelet op de communicatie “BELGIUM – Commission assessment in relation to the commission recommendation for a Council decision and recommendation under Articles 104(6) and 104(7) of the Treaty” van de Europese Commissie van 11 november 2009;

Gelet op de raadsconclusies van Ecofin van 2 december 2009;

Gelet op de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, inzonderheid op artikel 49 en op de mechanismen bedoeld in de artikelen 33 §4, 35 octies, 35 ter, 35 quater, 35 quinquies, 35 sexies, 35 septies, 33 bis, 48, 39 §2, 40 §2, 40 ter, 46 ,47, 47 bis, 36, 65 bis;

Gelet op de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, inzonderheid op artikel 60 en op het mechanisme bedoeld in artikel 58 ter §3, tweede lid;

Overwegend dat in uitvoering van de Europese verordening nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 de overheidsrekeningen dienen opgesteld te worden volgens het Europees Systeem van Nationale en regionale Rekeningen (ESR95);

Overwegend dat de versnelde vermindering van de overheidsschuld prioritair is omwille van de kwetsbaarheid van de openbare financiën voor eventuele renteschokken en omwille van de onvermijdelijke budgettaire gevolgen van de vergrijzing;

Overwegend dat op basis van de meest recente vooruitzichten voor het jaar 2009 en 2010 van het Planbureau van 15 december 2009 inzake inflatie en reële BBP groei wordt verwacht dat de doorstortingen inzake gedeelde en samengevoegde belastingen aan de Gemeenschappen en de Gewesten hoger / lager zullen uitvallen dan aangenomen in de respectievelijke begrotingen zoals neergelegd in de diverse respectievelijke Parlementen;

Gelet op de beslissing van het Overlegcomité Federale Regering - Gemeenschaps- en Gewestregeringen van 15 december 2009.

De Federale Staat, vertegenwoordigd door Yves Leterme de Eerste Minister en Minister belast met de coördinatie van het Migratie- en asielbeleid, Didier Reynders de Vice - Eerste Minister en Minister van Financiën en Institutionele Hervormingen, Guy Vanhengel de Vice – Eerste Minister en Minister van Begroting, Melchior Wathelet Staatssecretaris van Begroting, toegevoegd aan de Minister van Begroting, Staatssecretaris voor Migratie- en asielbeleid, toegevoegd aan de Minister belast met Migratie- en asielbeleid, en wat de Coördinatie van het Migratie- en asielbeleid betreft, toegevoegd aan de Eerste Minister, Staatssecretaris voor Gezinsbeleid, toegevoegd aan de Minister van Werk, en wat de aspecten inzake personen- en familierecht betreft, toegevoegd aan de Minister van Justitie, Staatssecretaris voor de Federale Culturele Instellingen, toegevoegd aan de Eerste Minister;

De Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering in de persoon van Kris Peeters haar Minister – President en Minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en Philippe Muyters Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

De Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van Rudy Demotte haar Minister - President en André Antoine haar Minister van Financiën, Begroting en Sport;

De Duitstalige Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van Karl-Heinz Lambertz haar Minister - President en Minister van Financiën, Begroting, Personeelszaken en Externe Betrekkingen;

Het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van Kris Peeters haar Minister – President en Minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en Philippe Muyters Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Het Waalse Gewest, vertegenwoordigd door de Waalse Regering, in de persoon van Rudy Demotte haar Minister - President en André Antoine haar Minister van Financiën, Begroting, Werk, Vorming en Sport;

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vertegenwoordigd door zijn Regering, in de persoon van Charles Picqué zijn Minister - President en Minister van Ruimtelijke Ordening, Plaatselijke Besturen, Monumenten en Landschappen en Openbare Netheid en Jean-Luc Vanraes zijn Minister van Financiën , Begroting en Externe Betrekkingen;

De Franse Gemeenschapscommissie, vertegenwoordigd door zijn Regering in de persoon van Christos Doulkeridis zijn Minister - President van het College en belast met Begroting, Onderwijs, Toerisme en Internationale betrekkingen;

Kwamen overeen wat volgt :

Artikel 1. De partijen bij dit akkoord ondersteunen de begrotingsdoelstellingen van het stabiliteitsprogramma van België 2009-2013 voor een terugkeer van een evenwicht voor de gezamenlijke overheid tegen de horizon 2015⁵.

Artikel 2. De partijen bij dit akkoord hebben akte genomen van de aanbevelingen van de Hoge Raad van Financiën (afgekort H.R.F.) Afdeling “Financieringsbehoeften van de overheid” voor “Begrotingstrajecten op korte en middellange termijn voor het aangepaste stabiliteitsprogramma 2009 – 2012” van september 2009.

Artikel 3. De partijen bij dit akkoord hebben akte genomen van de voorstellen tot aanbevelingen van de Europese Commissie van 11 november 2009.

Artikel 4. De partijen bij dit akkoord hebben akte genomen van de raadsconclusies van de ECOFIN van 2 december 2009.

Artikel 5. De partijen bij dit akkoord hebben akte genomen van de neergelegde begrotingen in de respectievelijke parlementen aangaande de begrotingsjaren 2009 en 2010.

Artikel 6. §1 Gelet op wat voorafgaat in de artikelen 1, 2, 3 en 4, worden de minimale begrotingsdoelstellingen voor de Federale Overheid, de Gemeenschappen en de Gewesten en de lokale overheden voor de periode 2009-2010 als volgt vastgelegd :

tabel saldo in Mio €			in % BBP	
Begrotingsjaar	2009	2010	2009	2010
<u>gezamenlijke overheid</u>	-19.585,64	-17.351,90	-5,81%	-5,06%
federale overheid	-13.872,70	-12.337,40	-4,12%	-3,60%
sociale zekerheid	-3.065,90	-1.733,10	-0,91%	-0,51%
Entiteit I	-16.938,60	-14.070,50	-5,03%	-4,10%
<u>Gemeenschappen en Gewesten</u>				
Vlaamse Gemeenschap	-996,98	-493,33	-0,30%	-0,14%
Franse Gemeenschap	-266,51	-727,08	-0,08%	-0,21%
Duitstalige Gemeenschap	-31,98	-11,06	-0,01%	-0,00%
Franse Gemeenschapscommissie	-4,00	-2,02	-0,00%	-0,00%
Waaals Gewest	-406,86	-364,70	-0,12%	-0,11%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	-232,71	-313,01	-0,07%	-0,09%
<u>Lokale overheden</u>	-708,00	-1.370,20	-0,21%	-0,40%
Entiteit II	-2.647,04	-3.281,40	-0,79%	-0,96%

⁵ Blz 8 “een terugkeer naar een evenwicht in 2015” uit de nota aanvulling bij het stabiliteitsprogramma 2009-2013 zoals beslist op het overlegcomité van 16/9/2009 punt 11.

§2 rekening houdend met de in de Vlaamse Begroting (2009 - 2010) opgenomen basishypothese inzake de toegepaste ESR – aanrekening met betrekking tot de in 2008 vooruitbetaalde onderwijsuitgaven (355,8 miljoen euro) en de in 2009 voorziene doorstortingen aan het Vlaams Egalisatiefonds (500 miljoen euro).

Artikel 7. De partijen bij dit akkoord hebben als macro-economische uitgangspunten voor de bepaling van de dotaties (samengevoegde en gedeelde belastingen) zoals voorzien in de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 deze genomen zoals opgenomen in het economisch budget van 9/9/2009.

<u>Uit economische begroting</u> <u>9/9/2009</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>
Reële bbp-groei	-3,10%	0,40%
index consumptieprijzen	0%	1,50%
Nominaal BBP (in mia €)	337,1	343,1

Artikel 8. §1 De partijen bij dit akkoord engageren zich ertoe om als respectievelijke voogdijoverheden van de lokale besturen te zullen waken over een strikte naleving van de ESR-95 normen. Een overgangperiode lijkt noodzakelijk en de periode 2012-2013 lijkt redelijk. Trouwens de toepassing van de ESR-95 regels dient te gebeuren op een meerjarige basis (een gemeentelijke legislatuur) om rekening te houden met de investeringscyclus van de lokale besturen.

§2 Een werkgroep zal worden opgericht om de modaliteiten en de kalender van toepassing van de ESR95 op het niveau van de lokale overheden te onderzoeken. De toepassing van de normen van de ESR 95 zal onderworpen zijn aan een voorafgaand akkoord van alle betrokken partijen. Deze werkgroep zal een eerste keer verslag uitbrengen van de vordering van de werkzaamheden op 19 maart 2010.

§3 Indien een Gewest schuld aflost voor rekening van de gemeenten zal dit het saldo van het Gewest niet verslechteren en dat van de gemeenten niet verbeteren.

Artikel 9. De partijen bij dit akkoord verzoeken de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (G.G.C.) zich ertoe te verbinden alles in het werk te stellen om een budgettair evenwicht na te leven.

Artikel 10. Met het oog op de vermindering van de schuldgraad verbinden de partijen bij dit akkoord er zich toe het beheer van hun thesaurieën te optimaliseren.

Artikel 11. De afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid” van de HRF zal verzocht worden om jaarlijks in haar advies een uitspraak te doen over de naleving van dit akkoord door de verschillende partijen dit akkoord ondertekend hebben.

Gedaan te Brussel, op 15 december 2009, in 17 originele exemplaren in het Nederlands, het Frans en het Duits.

Voor de Federale staat

Yves Leterme
De Eerste Minister, belast met de coördinatie van het Migratie- en asielbeleid

Didier Reynders
Vice – Eerste Minister en Minister van Financiën en Institutionele Hervormingen

Guy Vanhengel
Vice – Eerste Minister en Minister van Begroting

Melchior Wathelet
Staatssecretaris voor Begroting, toegevoegd aan de Minister van Begroting ,
Staatssecretaris voor Migratie- en asielbeleid, toegevoegd aan de Minister
belast met Migratie- en asielbeleid, en wat de Coördinatie van het Migratie- en
asielbeleid betreft, toegevoegd aan de Eerste Minister,
Staatssecretaris voor Gezinsbeleid, toegevoegd aan de Minister van Werk,
en wat de aspecten inzake personen- en familierecht betreft,
toegevoegd aan de Minister van Justitie
Staatssecretaris voor de Federale Culturele Instellingen,
toegevoegd aan de Eerste Minister

Voor de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering

Kris Peeters
Minister – President en Minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en
Plattelandsbeleid

Philippe Muylers
Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

Voor de Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering

Rudy Demotte
Minister - President

André Antoine
Minister van Financiën, Begroting en Sport

De Duitstalige Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering

Karl-Heinz Lambertz
Minister - President en Minister van Financiën, Begroting, Personeelszaken en Externe
Betrekkingen

Voor het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering

Kris Peeters
Minister – President en Minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en
Plattelandsbeleid

Philippe Muylers
Minister van Financiën en Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

Het Waalse Gewest, vertegenwoordigd door de Waalse Regering

Rudy Demotte
Minister - President

André Antoine
Minister van Financiën, Begroting, Werk, Vorming en Sport

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vertegenwoordigd door zijn Regering

Charles Picqué
Minister - President en Minister van Ruimtelijke Ordening, Plaatselijke Besturen,
Monumenten en Landschappen en Openbare Netheid

Jean-Luc Vanraes
Minister van Financiën, Begroting en Externe Betrekkingen

De Franse Gemeenschapscommissie, vertegenwoordigd door haar Regering

Christos Doulkeridis
Minister - President van het College en belast met Begroting, Onderwijs, Toerisme en
Internationale Betrekkingen

7.3. Overeenkomst van 3 februari 2010 tussen de Federale Overheid, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2011-2012

Gelet op de overeenkomsten en afspraken tussen de Federale Overheid, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waals Gewest en het Bussels Hoofdstedelijke Gewest betreffende begrotingsdoelstellingen zoals vastgelegd in de overeenkomst van 15 december 2000 voor de periode 2000-2005, het akkoord van de IMCFB van 21 maart 2001, het overleg van 22 september 2003, de IMCFB van 17 december 2004, de IMCFB van 1 juni 2005, het overleg van 8 juni 2005, het overleg van 6 juli 2005, de IMCFB van 25 oktober 2005, de IMCFB van 16 oktober 2006, het overleg van 16 september 2009 en de overeenkomst van 15 december 2009;

Gelet op het rapport van de Hoge Raad van Financiën (afgekort H.R.F.) Afdeling “Financieringsbehoeften van de overheid” voor “Evaluatie 2008-2009 en begrotingstrajecten ter voorbereiding van het volgend stabiliteitsprogramma” van januari 2010;

Gelet op het Stabiliteitsprogramma van België 2009-2013, opgesteld in uitvoering van het Pact voor Stabiliteit en Groei en onverminderd het akkoord van 16 september 2009 dat voor de verdeling van de budgettaire inspanningen de verdeelsleutel 65 (entiteit I) / 35 (entiteit II) voorziet ;

Gelet op de communicatie “BELGIUM – Commission assessment in relation to the commission recommendation for a Council decision and recommendation under Articles 104(6) and 104(7) of the Treaty” van de Europese Commissie van 11 november 2009;

Gelet op de raadsconclusies van Ecofin van 2 december 2009;

Gelet op de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, inzonderheid op artikel 49 en op de mechanismen bedoeld in de artikelen 33 §4, 35 octies, 35 ter, 35 quater, 35 quinquies, 35 sexes, 35 septies, 33 bis, 48, 39 §2, 40 §2, 40 ter, 46 ,47, 47 bis, 36, 65 bis;

Gelet op de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, inzonderheid op artikel 60 en op het mechanisme bedoeld in artikel 58 ter §3, tweede lid;

Overwegend dat in uitvoering van de Europese verordening nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 de overheidsrekeningen dienen opgesteld te worden volgens het Europees Systeem van Nationale en regionale Rekeningen (ESR95);

Overwegend dat de versnelde vermindering van de overheidsschuld prioritair is omwille van de kwetsbaarheid van de openbare financiën voor eventuele renteschokken en omwille van de onvermijdelijke budgettaire gevolgen van de vergrijzing;

Overwegend dat op basis van de meest recente vooruitzichten voor het jaar 2009 en 2010 van het Planbureau van 15 december 2009 inzake inflatie en reële BBP groei wordt verwacht dat de doorstorting inzake gedeelde en samengevoegde belastingen aan de Gemeenschappen en de Gewesten hoger zullen uitvallen dan aangenomen in de respectievelijke begrotingen zoals neergelegd in de diverse respectievelijke Parlementen;

Gelet op de beslissing van het Overlegcomité Federale Regering - Gemeenschaps- en Gewestregeringen van 15 december 2009.

De Federale Staat, vertegenwoordigd door Yves Leterme de Eerste Minister en Minister belast met de coördinatie van het Migratie- en asielbeleid, Didier Reynders de Vice - Eerste Minister en Minister van Financiën en Institutionele Hervormingen, Guy Vanhengel de Vice – Eerste Minister en Minister van Begroting, Melchior Wathelet Staatssecretaris van Begroting, toegevoegd aan de Minister van Begroting, Staatssecretaris voor Migratie- en asielbeleid, toegevoegd aan de Minister belast met Migratie- en asielbeleid, en wat de Coördinatie van het Migratie- en asielbeleid betreft, toegevoegd aan de Eerste Minister, Staatssecretaris voor Gezinsbeleid, toegevoegd aan de Minister van Werk, en wat de aspecten inzake personen- en familierecht betreft, toegevoegd aan de Minister van Justitie, Staatssecretaris voor de Federale Culturele Instellingen, toegevoegd aan de Eerste Minister;

De Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering in de persoon van Kris Peeters haar Minister – President en Minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en Philippe Muyters Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

De Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van Rudy Demotte haar Minister - President en André Antoine haar Minister van Financiën, Begroting en Sport;

De Duitstalige Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van Karl-Heinz Lambertz haar Minister - President en Minister van Financiën, Begroting, Personeelszaken en Externe Betrekkingen;

Het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van Kris Peeters haar Minister – President en Minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en Philippe Muylers Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Het Waalse Gewest, vertegenwoordigd door de Waalse Regering, in de persoon van Rudy Demotte haar Minister - President en André Antoine haar Minister van Financiën, Begroting, Werk, Vorming en Sport;

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vertegenwoordigd door zijn Regering, in de persoon van Charles Picqué zijn Minister - President en Minister van Ruimtelijke Ordening, Plaatselijke Besturen, Monumenten en Landschappen en Openbare Netheid en Jean-Luc Vanraes zijn Minister van Financiën , Begroting en Externe Betrekkingen;

De Franse Gemeenschapscommissie, vertegenwoordigd door zijn Regering in de persoon van Christos Doulkeridis zijn Minister - President van het College en belast met Begroting, Onderwijs, Toerisme en Internationale betrekkingen;

Kwamen overeen wat volgt :

Artikel 1. De partijen bij dit akkoord ondersteunen de begrotingsdoelstellingen van het stabiliteitsprogramma van België 2009-2013 voor een terugkeer van een evenwicht voor de gezamenlijke overheid tegen de horizon 2015⁶.

Artikel 2. De partijen bij dit akkoord hebben akte genomen van de aanbevelingen van de Hoge Raad van Financiën (afgekort H.R.F.) Afdeling “Financieringsbehoeften van de overheid” voor “Evaluatie 2008-2009 en begrotingstrajecten op korte en middellange termijn voor het volgende stabiliteitsprogramma” van januari 2010.

Artikel 3. De partijen bij dit akkoord hebben akte genomen van de voorstellen tot aanbevelingen van de Europese Commissie van 11 november 2009.

Artikel 4. De partijen bij dit akkoord hebben akte genomen van de raadsconclusies van de ECOFIN van 2 december 2009.

Artikel 5. De partijen bij dit akkoord hebben akte genomen van de neergelegde begrotingen in de respectievelijke parlementen aangaande de begrotingsjaren 2009 en 2010 en de meerjarenramingen gepubliceerd door de deelgebieden naar aanleiding van de opmaak van hun initiële begroting 2010. Voor de Vlaamse Gemeenschap wordt rekening gehouden met het in het regeerakkoord voorziene evenwicht vanaf 2011.

Artikel 6. §1 Gelet op wat voorafgaat in de artikelen 1, 2, 3 en 4, worden de minimale begrotingsdoelstellingen voor de Federale Overheid, de Gemeenschappen en de Gewesten en de lokale overheden voor de periode 2011-2012 als volgt vastgelegd :

⁶ Blz 8 “een terugkeer naar een evenwicht in 2015” uit de nota aanvulling bij het stabiliteitsprogramma 2009-2013 zoals beslist op het overlegcomité van 16/9/2009 punt 11.

tabel saldo in Mio €			in % BBP	
Begrotingsjaar	2011	2012	2011	2012
gezamenlijke overheid	-14.614,89	-11.143,32	-4,10%	-3,00%
entiteit 1	-12.833,10	-9.654,83	-3,60%	-2,60%
Gemeenschappen en Gewesten				
Vlaamse Gemeenschap	0,00	0,00	0,00%	0,00%
Franse Gemeenschap	-548,00	-438,10	-0,15%	-0,12%
Duitstalige Gemeenschap	-3,85	-2,24	0,00%	0,00%
Franse Gemeenschapscommissie	-8,10	-11,50	0,00%	0,00%
Waals Gewest	-267,74	-134,35	-0,08%	-0,04%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	-254,10	-172,30	-0,07%	-0,05%
Lokale overheden	-700,00	-730,00	-0,20%	-0,20%
Entiteit 2	-1.781,79	-1.488,49	-0,50%	-0,40%

§2. Binnen de marges van de vastgestelde doelstellingen voor entiteit II- gevormd door de subsector gemeenschappen en gewesten en de subsector lokale overheden –dient een wijziging in de saldi van de ene subsector gecompenseerd te worden door een aanpassing van de saldi van de andere sector. Bedoelde wijzigingen die dergelijke compensatie impliceren zijn het gevolg van conjuncturele factoren en niet van de besluitvorming van andere overheden.

Artikel 7. §1 De partijen bij dit akkoord hebben als macro-economische uitgangspunten voor de bepaling van de dotaties (samengevoegde en gedeelde belastingen) zoals voorzien in de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 deze genomen zoals opgenomen in het economisch budget van 9/9/2009.

<u>Uit economische begroting 9/9/2009</u>	2009	2010
Reële bbp-groei	-3,10%	0,40%
index consumptieprijzen	0%	1,50%
Nominaal BBP (in mia €)	337,1	343,1

§2. Voor de jaren 2011 en 2012 wordt uitgegaan van volgende macro-economische uitgangspunten voor de bepaling van de dotaties (samengevoegde en gedeelde belastingen) zoals voorzien in de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 deze genomen zoals opgenomen in de economische vooruitzichten van het planbureau van december 2009

<u>uit economische vooruitzichten</u>		
<u>december 2009 planbureau</u>	2011	2012
Reële bbp-groei	1,70%	2,20%
index consumptieprijzen	1,70%	1,80%
Nominaal BBP (in mia €)	358,3	373,2

Artikel 8 §1 De partijen bij dit akkoord engageren zich ertoe om als respectievelijke voogdijoverheden van de lokale besturen te zullen waken over een strikte naleving van de ESR-95 normen. Een overgangperiode lijkt noodzakelijk en de periode 2012-2013 lijkt redelijk. Trouwens de toepassing van de ESR-95 regels dient te gebeuren op een meerjarige basis (een gemeentelijke legislatuur) om rekening te houden met de investeringscyclus van de lokale besturen.

§2 Een werkgroep zal worden opgericht om de modaliteiten en de kalender van toepassing van de ESR95 op het niveau van de lokale overheden te onderzoeken. De toepassing van de normen van de ESR 95 zal onderworpen zijn aan een voorafgaand akkoord van alle betrokken partijen. Deze werkgroep zal een eerste keer verslag uitbrengen van de voorde- ring van de werkzaamheden op 19 maart 2010.

§3 Indien een Gewest schuld aflost voor rekening van de gemeenten zal dit het saldo van het Gewest niet verslechteren en dat van de gemeenten niet verbeteren.

Artikel 9. De partijen bij dit akkoord verzoeken de Gemeenschappelijke Gemeen- schapscommissie (G.G.C.) zich ertoe te verbinden alles in het werk te stellen om een budgettair evenwicht na te leven.

Artikel 10. Met het oog op de vermindering van de schuldgraad verbinden de partijen bij dit akkoord er zich toe het beheer van hun thesaurieën te optimaliseren.

Artikel 11. De afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid” van de HRF zal verzocht worden om jaarlijks in haar advies een uitspraak te doen over de naleving van dit akkoord door de verschillende partijen dit akkoord ondertekend hebben.

Gedaan te Brussel, op 3 februari 2010, in 17 originele exemplaren in het Nederlands, het Frans en het Duits.

Voor de Federale staat

Yves Leterme

De Eerste Minister, belast met de coördinatie van het Migratie- en asielbeleid

Didier Reynders

Vice – Eerste Minister en Minister van Financiën en Institutionele Hervormingen

Guy Vanhengel

Vice – Eerste Minister en Minister van Begroting

Melchior Wathelet

Staatssecretaris voor Begroting, toegevoegd aan de Minister van Begroting ,
Staatssecretaris voor Migratie- en asielbeleid, toegevoegd aan de Minister belast
met Migratie- en asielbeleid, en wat de Coördinatie van het Migratie- en asielbeleid
betreft, toegevoegd aan de Eerste Minister,

Staatssecretaris voor Gezinsbeleid, toegevoegd aan de Minister van Werk, en wat de
aspecten inzake personen- en familierecht betreft, toegevoegd aan de Minister van
Justitie

Staatssecretaris voor de Federale Culturele Instellingen, toegevoegd aan de Eerste
Minister

Voor de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering

Kris Peeters
Minister – President en Minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en
Plattelandsbeleid

Philippe Muylers
Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

Voor de Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering

Rudy Demotte
Minister - President

André Antoine
Minister van Financiën, Begroting en Sport

De Duitstalige Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering

Karl-Heinz Lambertz
Minister - President en Minister van Financiën, Begroting, Personeelszaken en Externe
Betrekkingen

Voor het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering

Kris Peeters
Minister – President en Minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en
Plattelandsbeleid

Philippe Muylers
Minister van Financiën en Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

Het Waalse Gewest, vertegenwoordigd door de Waalse Regering

Rudy Demotte
Minister - President

André Antoine
Minister van Financiën, Begroting, Werk, Vorming en Sport

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vertegenwoordigd door zijn Regering

Charles Picqué
Minister - President en Minister van Ruimtelijke Ordening, Plaatselijke Besturen,
Monumenten en Landschappen en Openbare Netheid

Jean-Luc Vanraes
Minister van Financiën, Begroting en Externe Betrekkingen

De Franse Gemeenschapscommissie, vertegenwoordigd door haar Regering

Christos Doulkeridis
Minister - President van het College en belast met Begroting, Onderwijs, Toerisme en
Internationale Betrekkingen